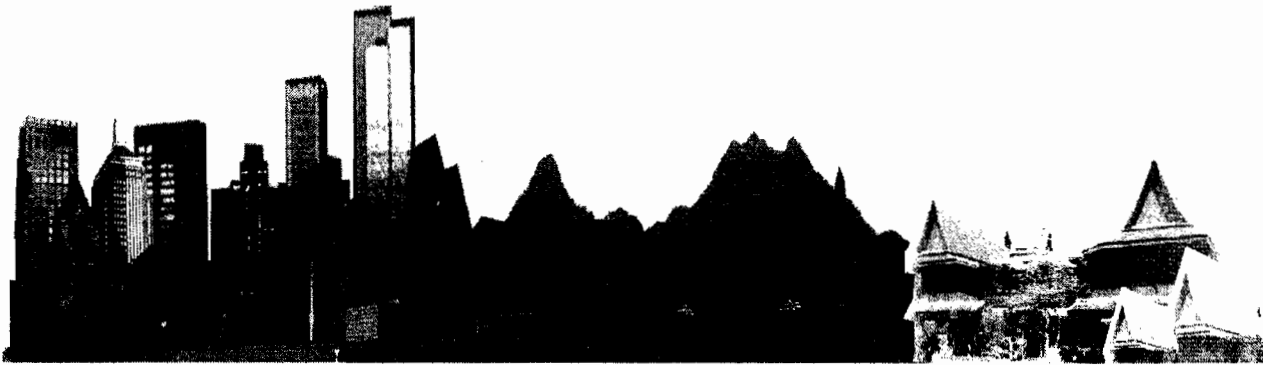

สภาพการตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่ : ศึกษากรณีหมู่บ้านซอยทรัพย์สิน เพชรบุรี

Modern Village Setting : A Study on Soi Supsin Village , Petchburi .

(ISBN 974 – 8169 – 45 – 6)

ล้อม เฟื่องแก้ว
มนู อุดมเวช
สุนันท์ อุดมเวช
บัวไทย แจ่มจันทร์
วันทนา กลิ่นงาม

สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวัฒนธรรมจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ

Abstract

Title: Modern Village Setting : A Study on Soi Supsin Village, Petchburi.

Researchers: Lom Pengkaeo, Manoo Udomwech, Sununt Udomwech, Buatai Jamjun, and Wantana Klin-ngam.

Time of Study: 1997 - 1998

Modern village setting is different from traditional village which is developed naturally. A study on various areas such as villager relationship which is different from in traditional village will provide economic, social, and cultural comparative knowledges between the modern village and the traditional one, and understanding on problem status, including the limitation of the modern one.

The researchers compared Soi Sup Sin village, selected as an example of modern village establishing, with Wat Maha Tart Village in the same town. Random sampling, interviewing, were used to find the results for comparison. Percentage, mean, standard deviation and Qui-square were used as statistical methodology.

An important found result is the difference in nearly all facets of the two villages, e.g. occupation, income, expense, time-length of living, immigration, neighbour help, social group membership, and, need of village activity center.

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย สภาพการตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่ : ศึกษากรณีหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เพชรบุรี

คณะผู้วิจัย ล้อม เฟิงแก้ว มนุ อุดมเวช สุนันท์ อุดมเวช บัวไทย แจ่มจันทร์

วันทนา กลิ่นงาม

ปีที่ดำเนินการวิจัย พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑

การตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่ แตกต่างกับหมู่บ้านแบบดั้งเดิม ที่เจริญเติบโตมาตามธรรมชาติ สิ่งที่ควรศึกษาวิจัยคือ ผลในด้านต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในหมู่บ้านสมัยใหม่ ที่แตกต่างไปจากความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในหมู่บ้านแบบเก่า การศึกษาในเรื่องนี้ จะทำให้ทราบถึงสภาพทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของหมู่บ้านสมัยใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกับหมู่บ้านแบบดั้งเดิม และทำให้เข้าใจถึงสภาพปัญหา รวมทั้งข้อจำกัดของหมู่บ้านสมัยใหม่

คณะผู้วิจัยได้พิจารณาเอาหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เพชรบุรี เป็นตัวอย่างของการตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ อันเป็นหมู่บ้านแบบดั้งเดิมในเมืองเดียวกัน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง สัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวของทั้งสองหมู่บ้าน แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน วิธีการทางสถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ไคสแคว์

ผลการวิจัยอันสำคัญที่ได้พบ คือ หมู่บ้านทั้งสอง แตกต่างกันเกือบทุกด้านที่สำรวจ นับแต่อาชีพ รายได้ รายจ่าย จำนวนปีที่มาอาศัยอยู่ การย้ายถิ่น การติดต่อช่วยเหลือกันในระหว่างญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ และ ความต้องการศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน ความแตกต่างนี้แสดงว่าหมู่บ้านสมัยใหม่ มีความผูกพันระหว่างสมาชิกในหมู่บ้านน้อยกว่าหมู่บ้านแบบดั้งเดิม

ในการตั้งหมู่บ้านขึ้นมาใหม่ ควรมีการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในหมู่บ้านเดียวกัน อันเป็นเรื่องสำคัญของการบวนการประชาสังคมที่กำลังส่งเสริมอยู่ในปัจจุบัน .

คำนำ

ในสภาพสังคมที่กำลังเคลื่อนไหวย่างรวดเร็ว เช่นในปัจจุบัน สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ การย้ายที่อยู่ การเกิดและการเข้าร่วมสังคมใหม่ ในระดับหมู่บ้าน ของประชาชนโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม หมู่บ้าน เป็นสังคมพื้นฐานของท้องถิ่น เป็นรากฐานสำคัญของสังคมระดับชาติ จุดแข็งและจุดอ่อนในสังคมระดับหมู่บ้าน ย่อมนำไปสู่ความเข้มแข็งและอ่อนแอของสังคมชาติ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นที่น่าสงสัยคือ การตั้งหมู่บ้านในยุคนี้ จะคงความเข้มแข็งของชุมชนระดับพื้นฐาน อันเป็นรากฐานสำคัญของสังคมไทยแต่เดิม ไว้ได้หรือไม่ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการตั้งหมู่บ้านในสมัยใหม่นี้ ภัยเปรียบเทียบกับหมู่บ้านแบบดั้งเดิม ของสังคมไทย ย่อมจะยังประโยชน์แก่สังคมไทยโดยมีต้องสงสัย

คณะผู้วิจัยได้พยายามศึกษาในประเด็นดังกล่าวข้างต้น และเชื่อว่า ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ให้คำตอบแก่พัฒนาการทางสังคมของไทยในยุคปัจจุบันมิใช่น้อย ดังที่ท่านผู้สนใจจะพบได้จากรายงานการวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้สนับสนุนทุนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นอย่างสูง

ล้อม เฟิงแก้ว

มนู อุดมเวช

สุนันท์ อุดมเวช

บัวไทย แจ่มจันทร์

วันทนา กลิ่นงาม

สารบัญ

บทที่	หน้า	
๑	บทนำ	๑
	ความเป็นมาของปัญหาที่ทำการวิจัย	๑
	ความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย	๒
	ขอบเขตของการวิจัย	๒
	วิธีดำเนินการวิจัย	๒
๒	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
๓	ระเบียบวิธีวิจัย	๔
	แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	๔
	ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	๔
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๕
	การทดสอบแบบสัมภาษณ์	๕
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐
	สมมติฐานในการวิจัย	๑๑
๔	ผลการวิจัย	๑๓
	ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน	๑๓
	ลักษณะเกี่ยวกับสถานที่อยู่และการย้ายถิ่น	๒๗
	ลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง	๓๒
	ผลการวิจัยตามสมมติฐาน	๕๓
๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๕
	สรุป	๖๕
	อภิปรายผล	๖๗
	ข้อเสนอแนะ	๗๑
	บรรณานุกรม	๗๓

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ระบบหมู่บ้าน เป็นระบบพื้นฐานของของสังคมไทยมาแต่โบราณ เป็นส่วนที่เชื่อมโยงระบบครอบครัวหลายๆครอบครัวเข้าด้วยกัน สร้างสังคมที่ซับซ้อนขึ้นกว่าระดับครอบครัวอีก ระดับหนึ่ง สังคมหมู่บ้านนี้ แต่เดิมนั้น จะเป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อระบบการปกครอง การศึกษา ขนบประเพณี ความเชื่อ ศาสนา และ วัฒนธรรมด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สังคมหมู่บ้าน จะเป็นส่วนที่นำสิ่งต่างๆที่กล่าวถึงมานั้น ไปสู่ขั้นปฏิบัติ ปรับปรุง และธำรงรักษาไว้ หมู่บ้านแต่เดิมนั้น เป็นสังคมที่ค่อยๆเติบโตขึ้นอย่างช้าๆ ทำให้ระบบของหมู่บ้านพัฒนาขึ้นทุกด้านได้เหมาะสม รองรับปัญหาและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านได้ทันเวลา

หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน จังหวัดเพชรบุรี ตั้งมาแล้วประมาณ ๒๐ ปี โดยเดิมเป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และต่อมา ได้มีการจัดสรรให้ประชาชนเช่าเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งแตกต่างจากลักษณะการจัดตั้งหมู่บ้านไทยแบบเดิมมาก เช่น ในด้านความสัมพันธ์ของสมาชิกในหมู่บ้าน การพักผ่อนหย่อนใจ การประกอบอาชีพ ความเชื่อและวิถีชีวิต เป็นต้น การจัดตั้งหมู่บ้านแบบนี้ เป็นไปในแนวทางเดียวกับการจัดตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่ในสังคมไทยปัจจุบัน ดังนั้น หากมีการศึกษาทำความเข้าใจ สภาพปัญหา และข้อจำกัด จากตัวอย่างหมู่บ้านนี้ ก็จะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมสภาพสังคม ในหมู่บ้านไทยสมัยใหม่ โดยทั่วไป ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาประวัติการจัดตั้งหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน จังหวัดเพชรบุรี
๒. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน

๓. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะการจัดตั้งหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระหว่าง หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านสังคมาไทยแบบดั้งเดิม

ความสำคัญของปัญหาที่ทำการวิจัย

๑. ทำให้ทราบสภาพการจัดตั้งหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน จังหวัดเพชรบุรี
๒. ทำให้ทราบถึงสภาพทาง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน
๓. ทำให้ทราบลักษณะความแตกต่าง ของการจัดตั้งหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระหว่าง หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านสังคมาไทยแบบดั้งเดิม
๔. ทำให้เกิดความเข้าใจสภาพปัญหา และข้อจำกัด ของหมู่บ้านสมัยใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน จ. เพชรบุรี โดยสัมภาษณ์จากหัวหน้าครัวเรือน เท่านั้น และสัมภาษณ์จากหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เพื่อเปรียบเทียบ

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากร ได้แก่หัวหน้าครัวเรือน ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ลักษณะการจัดตั้งบ้านเรือน สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. วิธีการรวบรวมข้อมูล
 - ๓.๑. วิเคราะห์เอกสารประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งหมู่บ้าน
 - ๓.๒. สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้าน
 - ๓.๓. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
 - ๓.๔. สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า ไคสแคว์

บทที่ ๒

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

หมู่บ้าน ในความหมายของราชการ คือเขตการปกครองที่เล็กที่สุด มีหัวหน้าดูแล เรียกว่าผู้ใหญ่บ้าน หลายๆหมู่บ้านรวมกันเข้าจะมีฐานะเป็นตำบล และขยายใหญ่ขึ้นไปเป็นอำเภอ และจังหวัด อันเป็นที่สุดของการปกครองส่วนภูมิภาค

หากมองในแง่วัฒนธรรม หมู่บ้าน คือสถาบันที่คนเกี่ยวข้องผูกพันอยู่มากที่สุด เป็นที่เกิด ที่เรียนรู้ ที่ดำเนินชีวิต จึงนับได้ว่า หมู่บ้าน เป็นแหล่งก่อกำเนิด และปลูกฝังอารยธรรมของชนชาติ เป็นหน่วยชุมชนที่น่าสนใจศึกษามากที่สุดหน่วยหนึ่ง และเป็นที่ยอมรับได้ว่าการได้รู้ถึงสภาพที่เกิดขึ้น การดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลง การแพร่ขยาย แม้กระทั่งถึงการล่มสลาย จะช่วยให้คนได้รู้จักตนเองมากยิ่งขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางด้านวัฒนธรรม

ทุกวันนี้ การศึกษาทางด้านวัฒนธรรม ได้เพิ่มความจำเป็นมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีการสังเกตเห็นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่า "ปัญหาทางวัฒนธรรม เป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทย ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ให้คิดมาเลิกลอยอย่างไร อาจมาตกมาตายด้วยเรื่องวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงต้องเน้นเรื่องวัฒนธรรมให้มาก โดยทำการศึกษาให้เข้าใจรากเหง้าทางวัฒนธรรมต่างๆ อย่างลึกซึ้งจริงจัง" (ประเวศ วะสี ๒๕๒๘)

หมู่บ้านนั้นเป็นแหล่งสังสมทางวัฒนธรรม "เป็นรูปแบบของสังคมที่มีอายุยืนนานมากกว่าเพื่อน ไม่ว่าชนชาติข้างนอกจะเป็นอย่างไร จะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร ความเป็นหมู่บ้าน หรือเป็นชุมชน ความเป็นมาหลายๆร้อยปี ฯลฯ มีความเป็นอยู่ที่สืบเนื่องกันมา" (บุญเพรง ๒๕๒๗)

หมู่บ้านรุ่นเก่าของเมืองเพชรบุรี เป็นหน่วยสังคมที่มีรูปแบบน่าสนใจ และแปลกไปกว่าหมู่บ้านในท้องที่อื่นๆ ที่มองเห็นรูปธรรมที่ชัดเจนที่สุด คือ การมี ศาลากลางบ้าน เป็นที่ประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรม และมีหลักฐานมานับเป็นร้อยๆปี ดังเช่นที่กล่าวถึงไว้ใน นิราศเขาลูกช้าง สำนวนนายต่วน พ.ศ. ๒๔๒๕ ตอนหนึ่งว่า

ถึงทำสรงมีศาลาชื่อทำสรง
โศกรบรจงสร้างไว้ในศาสนา
ด้วยจิตหมายจะธูระพระนิพพาน
เพราะศรัทธาจึงได้สร้างไว้ดังนี้

(ล้อม เฟ็งแก้ว รายงานการศึกษา นิราศเขาลูกช้าง

สำนวนนายต่วน พ.ศ. ๒๕๒๕ หน้า ๘๓)

ที่ผู้แต่งนิราศบอกว่า สร้างไว้ในศาสนานั้น เพราะศาลากลางบ้านมิได้สร้างไว้
เพื่อให้ผู้เดินทางแวะพักนอนเหมือนศาลาที่รู้จักกันทั่วไปเท่านั้น แต่หากมีลักษณะและราย
ละเอียดต่างไป ดังที่ผู้แต่งนิราศได้กล่าวถึงศาลาอีกแห่งหนึ่งที่บ้านโพธิ์ ว่า

บนศาลามีธรรมาสน์อาสนะ
มีรูปพระพุทธรูปหลายองค์โง
พระทรงฉนวนยอดมกุฎสัมพุทโธ
เป็นยอดโรมลิจบภพไตร
เขาเขียนเมื่อพระองค์ทรงประชวร
ให้หวดป่วนหม่นหมองไม้ค่องโง
พระอานนท์แนบข้างไม้ห่างไกล
ถัดลงไปแล้วพระสงฆ์ทรงศีลา
จนถึงพระชินศรีเข้านิพาน
นำสงสารเต็ดเตียวไปเจียวหนา
พระสาวกพุ่มพวยพายน้าตา
ทั้งพระอานนท์น้องของพระองค์
พระมหากัสสปะอภิวาหน์
ฝ่ายพระบาททั้งสองต้องประสงค์

๗๗๗

(ล้อม เฟ็งแก้ว เรื่องเดิม หน้า ๕๕)

สาละชนิดที่กล่าวถึงนี้ มักเป็นสาละขนาดใหญ่ ตั้งแต่ขนาด ๒-๔ ห้อง มีพาลีสามด้าน หรืออาจโดยรอบก็ได้ บนศาลา ตั้งพระพุทธรูป ธรรมาสน์ และนิยมมีภาพเขียนติดตั้งตรงคอสองศาลา ภาพเขียนส่วนใหญ่เขียนบนแผ่นกระดาน เป็นเรื่องพุทธประวัติ หรือมหาชาติ หรือทศชาติ ทุกวันนี้ยังมีศาลาที่บริบูรณ์ดังกล่าวมาหลายแห่ง เช่น ศาลาบ้านหัวสวน ใกล้โรงเรียนวัดคอนไก่เตี้ย หรือศาลาคอนยี่กรอก เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่ในปัจจุบันภาพเขียนไม่มี ส่วนพระพุทธรูปและธรรมาสน์นั้นยังมีอยู่ หาชมได้ทั้งในตัวเมืองและตามหมู่บ้านนอกเมือง

เฉพาะศาลาที่กล่าวถึงในนิราศเขาลูกช้าง ศาลาบ้านไร่ไม่มีแล้ว ไม่มีผู้ใดทราบว่าได้ย้าย หรือรื้อถอนไปตั้งแต่เมื่อไร ส่วนศาลาทำทรงนั้น หลังใหญ่ได้รื้อไปก่อสร้างไว้ที่วัดกาแพงแสง หลังเล็กตรงหน้า ได้รื้อไปสร้างไว้ในวัดชีว์ประเสริฐ ยังปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ เป็นศาลาซึ่งออกแบบลงตัวอย่างน่าอัศจรรย์ มีข้อค้ำในด้านข้อสี่ตัว ด้านแปดตัวเสาศาลาจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละสี่ต้น รวม ๒๔ ต้น เหตุที่รื้อจากที่เดิม เพราะทางเทศบาลเมือง ได้สร้างสะพานข้ามแม่น้ำเพชรบุรีตรงที่ตั้งศาลา จึงจำเป็นต้องรื้อ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒

กิจกรรมทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านที่กระทำที่ศาลา คือ ในเทศกาลเข้าพรรษา จะทำบุญเลี้ยงพระทุกวันธรรมสวนะ ตอนกลางคืนมีเทศน์โดยธรรมกถึกที่มีชื่อเสียง ในเทศกาลอื่น เช่น ตรุษ สารท สงกรานต์ มีทำบุญเลี้ยงพระ เด็กๆจะมาร่วมกันเล่นสนุก เช่น ซักเย่อ มอญซ่อนผ้า เต็นเชือก ฯลฯ ส่วนผู้ใหญ่ มีเล่นไพ่ ถั่ว ฯลฯ ตามแต่จะสนใจ

กิจกรรมทั้งปวงที่จัดขึ้น จะมีผู้ประสานงานติดต่อ เช่น การนิมนต์พระ การเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ การดูแลความสะอาดตัวศาลาและบริเวณ ผู้ประสานงานมักเป็นผู้ที่ชาวบ้านให้ความร่วมมือ เป็นคนเสียสละ เป็นที่นับถือของคนทั้งหมู่บ้าน และจะมีหน้าที่ประจำจนกว่าจะทำไม่ไหว จึงจะมีผู้รับช่วงแทนต่อไป

ดังเช่นที่ศาลาคามวาสี หน้าวัดมหาธาตุ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่เลือกศึกษา ผู้ประสานงาน หรือผู้จัดการศาลาคณปัจจุบันคือ นางสงวน พวงมาลัย อายุ ๖๔ ปี ได้ดูแลสืบต่อจากลูกแก่น ซึ่งถึงแก่กรรมมาประมาณ ๒๐ ปีมาแล้ว

จากการสอบถามถึงกิจกรรมอื่นๆ ได้ทราบว่า ที่ศาลาคามวาสีนี้ นอกจากร่วมกันจัดงานในเทศกาลต่างๆแล้ว ได้ทราบต่อกันมาว่า แต่เดิม ศาลาใช้เป็นที่ศึกษาเล่าเรียน

หนังสือของลูกชาวบ้านด้วย ที่ว่านี่หมายถึงก่อนมีโรงเรียน ซึ่งเรื่องนี้ก็ได้รับการยืนยันจากนางกระแสร่ สุทธิสิทธิ์ อายุ ๗๖ ปี ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รู้จักคนที่เคยเป็นนักเรียนคามวาสี ต่อมาเมื่อทางราชการ ได้จัดตั้งโรงเรียนขึ้น ที่วัดพลับพลาย ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๕ การเรียนที่ศาลาก็เลิกไปโดยปริยาย

นับเป็นหลักฐานว่า แต่เดิมนั้น กุลบุตร ได้ศึกษากันที่ศาลากลางบ้านส่วนหนึ่ง นอกเหนือไปจากเรียนกันที่วัด ดังที่ทราบกันมา

การทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม ที่ศาลากลางบ้านนี้เอง ทำให้ชาวบ้านได้เกิดการเรียนรู้ ได้ฝึกหัด ได้ลงมือกระทำ จนเกิดเป็นความรู้จัก ความผูกพัน สืบต่อกันลงมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย จนมาถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของสังคมไทย ศาลากลางบ้าน จึงเป็นเสมือนโรงเรียนชีวิตอีกแห่งหนึ่งของชุมชน

ตัวอย่างเด่นชัดของเรื่องนี้ ดังเช่นเมื่อเอนก นาวิกมูล กับ รัตม สุขวงศ์ ได้ค้นคว้าศึกษาเรื่องราวของนายทองคำ มนุษย์ประหลาดชาติไทย อันเป็นเด็กหนุ่มเมืองเพชรบุรี ได้ออกเผชิญโชค กับเรือฝรั่ง ตั้งแต่แผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตระเวนไปทั่วยุโรปและอเมริกา ทั้งๆที่ไม่มีเงินติดกระเป๋าเลย เอนก และรัตม ทราบเพียงว่า นายทองคำ มีภูมิลำเนาอยู่บ้านตันริษฐ์ ศาลาธรรมวาสี อำเภอเมืองเพชรบุรี เท่านั้น ได้เดินทางไปสืบค้นถึงศาลาคามวาสี (ชื่อปัจจุบัน) เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๒๖ เขาเล่าว่า

"เมื่อสอบถามทางไปศาลาธรรมวาสีแล้ว เราก็มุ่งหน้าไปยังบ้านนั้น ซึ่งอยู่บริเวณริมแม่น้ำเพชรบุรี หน้าวัดมหาธาตุนั่นเอง"

"บ้านศาลาธรรมวาสี มีบ้านอาศัยปลูกเรียงรายไปตามสองข้างถนน และจะมีพากหนึ่ง ที่มีหลังบ้านติดกับแม่น้ำเพชรบุรี บรรยากาศแถวนั้นดูเงียบสงบ ทั้งๆที่อยู่ในตัวเมือง ขณะไปถึงบ้านศาลาธรรมวาสี เป็นเวลาใกล้เที่ยง ไม่เห็นใครโผล่หน้าออกมาจากรั้วบ้านหลังใดเลย นอกจากชายคนหนึ่ง ซึ่งนั่งอยู่บนระเบียงข้างบนบ้านหลังหนึ่ง"

"เมื่อตัดสินใจจะซักถามขึ้นไปว่า เคยได้ยินเรื่องนายทองคำ ที่ไปเมืองนอกเมื่อ ๖๐ ปีก่อนบ้างไหม คำตอบที่ตอบลงมาก็คือ "เคย" ต่อจากนั้นก็เป็นการเข้าไปคุยในบ้าน ในที่นั้นมียายแก่ๆคนหนึ่งนอนอยู่ด้วย ได้ลองสอบถามเรื่องนายทองคำ เพราะเป็นคนมีอายุมาก ควรทันรู้จักคนเก่าเมืองเพชรบ้าง ขณะที่ภาวนาให้รู้ นั้น ยายก็บอกว่า "ไม่รู้ ไม่"

รู้จัก ทำให้รู้สึกแปลกใจและเสียตายเป็นเหมือนกัน จึงหันไปคุยกับชายบนระเบียงต่อไป"

"คุยไปคุยมา นึกเสียตายเป็นมีอายุของยาย จึงหันไปถามซ้ำอีกว่า ไม่รู้จักนายทองคำ คนที่เคยไปอเมริกาจริงๆหรือ พอได้ยินชัดๆว่า ทองคำ-อเมริกาเท่านั้น ยายก็ลุกจากแคร่ ถามย้อนย้าว่า พี่คำ คนที่เคยไปอเมริกานะหรือ ? เพียงเท่านั้น เราก็รู้สึกตื่นเต้นแล้ว เพราะคำพูดประโยคนี้ของยาย เปรียบเหมือนการพูดถึงคนใกล้ชิดสนิทสนมสักคน ไม่เช่นนั้นก็คงไม่เรียกพี่น้าหน้า"

"เพียงแค่นี้ยังไม่พอ สิ่งที่น่าตื่นเต้นยิ่งขึ้นไปอีก เมื่อเชื้อเชิญคุณยายมาคุยด้วยคือ ยายคนนั้นไม่ใช่ใครที่ไหน หากแต่เป็นน้องสาวของนายทองคำเลยทีเดียว"

ซึ่งเห็นชัดว่า ชุมชนของไทยแต่ก่อนนั้น รู้จักกันหัวบ้านท้ายบ้าน รุ่นแล้วรุ่นเล่า ขนาดเรื่องของบุคคลที่ผ่านไปมา กว่าหกสิบปีแล้ว ก็ยังสามารถสืบหาเรื่องราวได้อย่างไม่ลำบากเลย ซึ่งเข้าใจว่า สภาพเช่นนี้จะไม่มียีกแล้ว ในการตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ๒ วิธี คือ

๑. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ในเขตหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และเขตหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ โดยสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน หรือสามี ภรรยา ของหัวหน้าครัวเรือน ในหมู่บ้านดังกล่าว

๒. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสาร วิชาการที่มีการเก็บรวบรวมไว้แล้ว เช่น หนังสือตีพิมพ์ บทความจากวารสาร เป็นต้น

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ได้แก่หัวหน้าครัวเรือน หรือคู่สมรส ที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๖๐ ปี

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน หรือคู่สมรส ที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๖๐ ปี ในเขตหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ทั้งหมด ๒๕๗ ครัวเรือน และในเขตหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ทั้งหมด ครัวเรือน รวมจำนวนครัวเรือนที่เป็นประชากรเป้าหมาย เท่ากับ ครัวเรือน

การสุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการศึกษาี้ มีแบบการวิจัย (Research Design) ในลักษณะเปรียบเทียบระหว่าง ๒ กลุ่ม โดยวัดเพียงครั้งเดียวในระยะเวลาใกล้เคียงกัน จึงเลือกสุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คือด้วยการจับสลากตามบ้านเลขที่แบบไม่มีการแทนที่ (without replacement) ซึ่งได้จำนวนตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน รวม ๓๐๐ ครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึง แบบสัมภาษณ์ที่มีผู้เคยทำไว้แล้ว และจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ของหมู่บ้านทั้งสองแห่ง เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ แบบสัมภาษณ์มีลักษณะคำถามปลายปิด (closed end) และปลายเปิด (opened end) ซึ่งมีทั้งหมด ๓ ตอน คือ

- ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม
- ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่อยู่ และการย้ายถิ่นของประชากร
- ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของประชากรในหมู่บ้าน

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (validity) กระทำโดยนำแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบและแก้ไข ส่วนการหาความเชื่อถือ (reliability) นั้น ได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบ (pre-test) กับประชากรในหมู่บ้านทั้งสองแห่งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ำโดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ทั้งหมด ๒๐ ครั้ง เรือน จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แก้ไข ให้มีความถูกต้อง ก่อนไปใช้สัมภาษณ์จริง

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์แล้ว ไปทำการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้พนักงานสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกสังคมศึกษา จำนวน ๘ คน ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น ๒ สัปดาห์ โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ตามกระบวนการวิจัย จนเป็นที่เข้าใจอย่างถูกต้องและตรงกัน เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แต่ละวันก็ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

๑. ค่าร้อยละ (Percentage)

๒. คะแนนค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum Ex}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum Ex$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนขนาดของประชากร

๓. การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Techique)

ในที่นี้ใช้ทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independence) คือดูค่าความเป็นอิสระระหว่างตัวแปร หรือดูความแตกต่างระหว่างตัวแปร ๒ ตัว ว่าต่างกันหรือเหมือนกัน โดยใช้สูตร

$$X^2 = \frac{\sum E (O - E)^2}{E}$$

เมื่อ O แทนค่าข้อมูลที่รวบรวมได้ (Observe Value)
 E แทนค่าข้อมูลที่คาดว่าจะเป็น (Expect Value)
ซึ่งคำนวณได้จากผลคูณของแต่ละแถว (r) และแต่ละสดมภ์ (k)
หารด้วยจำนวนทั้งหมด คือ

$$E = \frac{r \times k}{n}$$

ในการแปลความหมายค่าไคสแควร์ เมื่อทราบผลต่างว่าจะมีนัยสำคัญหรือไม่ จะต้องอาศัยตาราง และหาชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) จากสูตร

$$df = (r-1)(k-1)$$

การทดสอบไคสแควร์ครั้งนี้ ใช้ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 เป็นหลัก เพื่อที่จะพิสูจน์ว่ายอมรับตามสมมติฐานหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

จากแนวคิดการสำรวจเอกสาร และการสัมภาษณ์ดังกล่าวมาแล้ว จึงตั้งสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

- สมมติฐานที่ ๑ อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๒ รายได้ต่อเดือนของหัวหน้าครัวเรือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๓ รายได้ครอบครัวต่อเดือนเป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๔ รายจ่ายครอบครัวต่อเดือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๕ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๖ ลักษณะการย้ายถิ่นของบุคคลในครอบครัว ในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

- สมมติฐานที่ ๓ การติดต่อสัมพันธ์กัน และการช่วยเหลือกันในระหว่างญาติพี่น้อง หรือ เพื่อนบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๔ การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆของหัวหน้าครัวเรือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ
- สมมติฐานที่ ๕ ความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ หมู่บ้าน

ตอนที่ ๒ ลักษณะเกี่ยวกับสถานที่อยู่ และ การย้ายถิ่น ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ หมู่บ้าน

ตอนที่ ๓ ลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างภายในหมู่บ้านทั้ง ๒ หมู่บ้าน

ตอนที่ ๔ ผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล และ การตีความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตอนที่ ๑ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่หัวหน้าครัวเรือน หรือคู่สมรส ที่มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๖๐ ปี เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนบุตร ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การประกอบอาชีพหลัก สถานภาพการทำงาน รายได้ รายจ่าย ความเพียงพอของรายได้ ซึ่งแสดงรายละเอียดในตารางที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ

๑.๑. เพศ จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม คือทั้งหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ส่วนใหญ่คือเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ ในหมู่บ้านวัดมหาธาตุ ผู้ให้สัมภาษณ์คือเพศหญิงเท่ากับร้อยละ ๖๕.๓๓ เพศชายเท่ากับร้อยละ ๓๔.๖๗ ส่วนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เพศหญิงเท่ากับร้อยละ ๖๒.๖๗ เพศชายเท่ากับร้อยละ ๓๗.๓๓

๑.๒. อายุ ผลการศึกษาพบว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือน หรือคู่สมรส ที่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น (ตารางที่ ๑) ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ส่วนใหญ่คือผู้ที่มีอายุระหว่าง ๓๕-๔๔ ปี เท่ากับร้อยละ ๓๖.๐๐ รองลงมาคือผู้ที่อยู่ในกลุ่มอายุ ๔๕-๕๔ ปี เท่ากับร้อยละ ๒๔.๐๐ ส่วนของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ส่วนใหญ่คือผู้ที่มีอายุ ๓๕-๔๔ ปี เท่ากับร้อยละ ๒๗.๓๓ รองลงมาคือผู้ที่อยู่ในกลุ่มอายุ ๒๕-๓๔ ปี เท่ากับร้อยละ ๒๐.๖๗ และเมื่อศึกษาอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน พบว่า อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สินเท่ากับ ๔๒.๓๓ ปี สูงกว่าอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ซึ่งเท่ากับ ๓๖.๕๘ ปี

๑.๓. ระดับการศึกษา จากการศึกษาระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่คือผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษาทั้งสองแห่ง กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๓๘.๖๗ คือผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ ๒๒.๐๐ คือผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเท่ากับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือสูงกว่านั้น เท่ากับร้อยละ ๑๗.๓๓ สำหรับในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุนั้น ร้อยละ ๔๓.๓๓ คือผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา คือผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เท่ากับร้อยละ ๒๕.๓๓ ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับอนุปริญญาหรือสูงกว่า เท่ากับร้อยละ ๑๕.๓๓ และร้อยละ ๑๒.๐๐ ตามลำดับ (ตารางที่ ๑)

๑.๔. ศาสนา ผลการศึกษาด้านการนับถือศาสนาของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน ปรากฏว่า มีลักษณะแบบเดียวกัน กล่าวคือ ร้อยละ ๕๕.๓๓ นับถือพุทธศาสนา ส่วนที่นับถือคริสต์ศาสนานั้น มีเพียงร้อยละ ๐.๖๗ เท่านั้น (ตารางที่ ๑)

๑.๕. สถานภาพสมรส จากตารางที่ ๑ พบว่า หัวหน้าครัวเรือนของหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ส่วนใหญ่คือผู้ที่สมรสแล้ว กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๖๑.๓๓ คือผู้สมรสแล้ว รองลงมา เท่ากับ ร้อย ๒๖.๖๗ คือผู้อยู่เป็นโสด ส่วนผู้ที่เป็นหม้าย เท่ากับร้อยละ ๑๐.๖๗ สำหรับผู้หย่า แยก มีเพียงร้อยละ ๑.๓๓ เท่านั้น

ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ คือผู้สมรสแล้ว และผู้อยู่เป็นโสด ในอัตราส่วนใกล้เคียงกัน คือเท่ากับ ร้อยละ ๕๓.๓๓ และ ร้อยละ ๔๔.๐๐ ตามลำดับ ผู้เป็นหม้าย เท่ากับร้อยละ ๗.๓๔ ส่วนผู้หย่า แยก เท่ากับร้อยละ ๕.๓๓

๑.๖. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ผลการศึกษาจำนวนสมาชิกในครัวเรือน (ตารางที่ ๑) พบว่า ทั้งสองหมู่บ้าน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยใกล้เคียงกัน กล่าวคือ หมู่บ้านซอยทรัพย์สิน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๕ คน ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับ ๓.๑๕ คน และเมื่อพิจารณาตามจำนวนของกลุ่มสมาชิก มีลักษณะแบบเดียวกัน คือ ในหมู่บ้านซอยทรัพย์สิน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ๓-๕ คน เท่ากับร้อยละ ๖๔.๐๐ รองลงมาคือมีจำนวนสมาชิก ๑-๒ คน เท่ากับร้อยละ ๒๖.๖๗ ส่วนที่มีจำนวนสมาชิก ๕ คนขึ้นไป เท่ากับ ร้อยละ ๕.๓๓

สำหรับในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๐.๐๐ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ๓-๕ คน รองลงมาเท่ากับร้อยละ ๓๑.๓๓ มีจำนวนสมาชิก ๑-๒ คน ส่วนที่มีจำนวนสมาชิกมากกว่า ๕ คนขึ้นไป เท่ากับร้อยละ ๑๘.๖๖ แสดงว่า ทั้งสองหมู่บ้านค่อนข้างมีลักษณะครอบครัวขนาดเล็ก ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตารางที่ ๑ ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	หมู่บ้านซอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>				
-ชาย	๕๖	๓๗.๓๓	๕๒	๓๔.๖๗
-หญิง	๕๔	๖๒.๖๗	๕๘	๖๕.๓๓
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐	๑๑๐	๑๐๐.๐๐
<u>อายุ</u>				
- ๑๕-๒๔	๑๑	๗.๓๓	๓๖	๒๔.๐๐
- ๒๕-๓๔	๒๓	๑๔.๓๓	๓๑	๒๐.๖๗
- ๓๕-๔๔	๕๔	๓๖.๐๐	๔๑	๒๗.๓๓

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	หมู่บ้านซอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาราช	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ๔๕-๕๔	๓๖	๒๔.๐๐	๒๕	๑๖.๖๗
- ๕๕ ปีขึ้นไป	๒๖	๑๗.๓๓	๑๗	๑๑.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
อายุเฉลี่ย (X) เท่ากับ	๔๒.๓๗ ปี		๓๖.๕๘ ปี	
<u>ระดับการศึกษา</u>				
-ไม่ได้รับการศึกษา	-	-	-	-
-ประถมศึกษาตอนต้น	๑๘	๑๒.๐๐	๓๐	๒๐.๐๐
-ประถมศึกษาตอนปลาย	๕๐	๒๖.๖๗	๓๕	๒๓.๓๓
-มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๓๓	๒๒.๐๐	๒๕	๑๕.๓๓
-มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๓๓	๒๒.๐๐	๓๘	๒๕.๓๓
-อนุปริญญาหรือสูงกว่า	๒๖	๑๗.๓๓	๑๘	๑๒.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ศาสนา</u>				
-พุทธ	๑๔๕	๙๕.๓๓	๑๔๕	๙๕.๓๓
-คริสต์	๑	๐.๖๗	๑	๐.๖๗
รวม				
<u>สถานภาพสมรส</u>				
-โสด	๕๐	๒๖.๖๗	๖๖	๔๔.๐๐
-สมรส	๕๒	๖๑.๓๓	๖๕	๔๓.๓๓
-หม้าย	๑๖	๑๐.๖๗	๑๑	๗.๓๓

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-หย่า/แยก	๒	๑.๓๓	๘	๕.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>จำนวนสมาชิกในครัวเรือน</u>				
- ๑-๒ คน	๔๐	๒๖.๖๗	๔๗	๓๑.๓๓
- ๓-๔ คน	๕๖	๖๔.๐๐	๗๕	๕๐.๐๐
- ๕-๖ คน	๕	๖.๐๐	๒๐	๑๓.๓๓
- ๗ คนขึ้นไป	๕	๓.๓๓	๘	๕.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย (X) เท่ากับ ๓.๔๔ คน			๓.๑๕ คน	

๑.๗. จำนวนบุตรเกิดรอด ผลการศึกษาเรื่องจำนวนบุตรเกิดรอด ซึ่งหมายถึงจำนวนบุตรที่คลอดมาแล้วมีชีวิต พบว่า ครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีจำนวนบุตรเกิดรอดต่ำกว่าครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ จำนวนบุตรเกิดรอด โดยเฉลี่ยของครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เท่ากับ ๑.๕๕ คน ส่วนของหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับ ๒.๐๐ คน เมื่อศึกษาตามจำนวนบุตรพบว่า ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินส่วนใหญ่มีจำนวนบุตรเกิดรอด ๑ คน เท่ากับ ร้อยละ ๔๕.๔๕ รองลงมาเท่ากับร้อยละ ๒๔.๕๕ มีจำนวนบุตรเกิดรอด ๒ คน สำหรับครอบครัวที่มีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓ คนขึ้นไป เท่ากับ ร้อยละ ๒๖.๖๖ ส่วนครอบครัวที่ไม่มีบุตรเท่ากับร้อยละ ๓.๖๔

ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุนั้นร้อยละ ๓๒.๑๔ คือครอบครัวที่มีจำนวนบุตรเกิดรอด ๒ คน รองลงมา คือร้อยละ ๒๕.๐๐ มีจำนวนบุตรเกิดรอด ๑ คน ส่วนครอบครัวที่มีจำนวนบุตรเกิดรอด ๓ คนขึ้นไป เท่ากับร้อยละ ๒๗.๓๘ สำหรับครอบครัวที่ไม่มีบุตรเท่ากับร้อยละ ๑๕.๕๘ (ตารางที่ ๒)

๑.๘. จำนวนบุตรที่มีชีวิต จากตารางที่ ๒ พบว่า จำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ยของทั้งสองหมู่บ้าน ใกล้เคียงกัน คือเท่ากับ ๑.๘ คน

๑.๙. จำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ผลการศึกษา (ตารางที่ ๒) พบว่า ทั้งสองหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มีจำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนจำนวน ๑ คน กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินร้อยละ ๖๓.๓๓ มีจำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ๑ คน รองลงมาร้อยละ ๒๕.๕๖ มีจำนวนบุตรที่อาศัยในครัวเรือน ๒ คน ส่วนที่มีจำนวนบุตรอาศัยในครัวเรือนมากกว่า ๓ คนขึ้นไป เท่ากับร้อยละ ๖.๖๗ ทั้งนี้ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีจำนวนบุตรที่อาศัยในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๓๖ คน

สำหรับในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ นั้น ร้อยละ ๕๑.๕๓ มีจำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ๑ คน รองลงมา ร้อยละ ๓๐.๐๐ มีจำนวนบุตรที่อาศัยในครัวเรือน ๒ คน ส่วนที่มีจำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ๓ คนขึ้นไป เท่ากับร้อยละ ๑๐.๐๐ สำหรับจำนวนบุตรที่อาศัยในครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๕๓ คน ลักษณะของจำนวนบุตรที่อาศัยในครัวเรือนของหมู่บ้านทั้งสองแห่ง สอดคล้องกับจำนวนบุตรเกิดรอด และจำนวนบุตรที่มีชีวิต (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ จำนวนบุตรเกิดรอด จำนวนบุตรที่มีชีวิต และ จำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

จำนวนบุตร	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>จำนวนบุตรเกิดรอด</u>				
- ไม่มีบุตร	๕	๓.๖๕	๑๓	๑๕.๔๘
- ๑ คน	๕๐	๔๕.๔๕	๒๑	๒๕.๐๐
- ๒ คน	๒๗	๒๔.๕๕	๒๗	๓๒.๑๔
- ๓ คน	๑๘	๑๖.๓๖	๑๒	๑๔.๓๘

จำนวนบุตร	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ๔ คนขึ้นไป	๑๕	๑๐.๐๐	๑๑	๑๓.๑๐
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐	๘๔	๑๐๐.๐๐
จำนวนบุตรเกิดรอดตายเฉลี่ย (X) เท่ากับ	๑.๕๕ คน		๒.๐๐ คน	
<u>จำนวนบุตรเสียชีวิต</u>				
- ๑ คน	๕๐	๔๕.๔๕	๒๑	๒๕.๓๐
- ๒ คน	๒๗	๒๔.๕๕	๒๗	๓๒.๕๓
- ๓ คน	๑๕	๑๓.๖๓	๑๒	๑๔.๕๖
- ๔ คนขึ้นไป	๑๖	๑๔.๕๕	๑๐	๑๒.๑๐
- ไม่มีบุตร	๔	๓.๖๓	๑๓	๑๕.๖๖
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐	๘๓	๑๐๐.๐๐
จำนวนบุตรเกิดรอดตายเฉลี่ย (X) เท่ากับ	๑.๘๓ คน		๑.๘๒ คน	
<u>จำนวนบุตรที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน</u>				
- ๑ คน	๕๗	๖๓.๓๓	๒๕	๓๑.๕๓
- ๒ คน	๒๓	๒๕.๕๖	๒๑	๒๖.๒๖
- ๓ คน	๕	๕.๕๖	๕	๖.๒๖
- ๔ คนขึ้นไป	๑	๑.๑๑	๒	๒.๕๖
- ไม่มีบุตร	๔	๔.๔๔	๑๓	๑๖.๒๖
รวม	๙๐	๑๐๐.๐๐	๗๐	๑๐๐.๐๐
จำนวนบุตรเกิดรอดตายเฉลี่ย (X) เท่ากับ	๑.๓๖ คน		๑.๕๓ คน	

๑.๑๐. อาชีพปัจจุบัน จากตารางที่ ๓ พบว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๐๐ คือผู้มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รองลงมาคือผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย เท่ากับร้อยละ ๑๖.๖๗ รับจ้างภาคเกษตรกรรม เท่ากับร้อยละ ๑๔.๐๐ ส่วนที่ไม่ได้ทำงานเท่ากับร้อยละ ๒๐.๖๗

สำหรับในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย เท่ากับร้อยละ ๓๗.๓๒ รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เท่ากับร้อยละ ๑๔.๐๐ รับจ้างนอกภาคเกษตรกรรม เท่ากับร้อยละ ๑๒.๖๗ ส่วนที่ไม่ได้ทำงานเท่ากับร้อยละ ๒๐.๖๗

๑.๑๑. สถานภาพการทำงาน พบว่า ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๕๘.๐๐ อยู่ในสถานภาพลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน รองลงมาคือนายจ้าง/เจ้าของกิจการ เท่ากับร้อยละ ๑๔.๐๐ ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ พบว่า ร้อยละ ๓๖.๖๗ อยู่ในสถานภาพลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน รองลงมาร้อยละ ๓๔.๖๗ อยู่ในสถานภาพนายจ้าง/เจ้าของกิจการ (ตารางที่ ๓)

๑.๑๒. รายได้ของตนเองต่อเดือน ผลการศึกษารายได้ของตนเอง/เดือน จากตารางที่ ๓ พบว่า หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีรายได้ของตนเอง/เดือน สูงกว่าหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ รายได้ของหัวหน้าครัวเรือน/เดือนโดยเฉลี่ยในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินเท่ากับ ๑๐,๐๐๕ บาท ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับ ๕,๓๑๕ บาท

เมื่อศึกษาตามกลุ่มรายได้ พบว่า ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๒๐.๐๐ คือผู้มีรายได้ระหว่าง ๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาท รองลงมาคือผู้มีรายได้ระหว่าง ๔,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๑๘.๖๗ ผู้มีรายได้ ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๑๔.๖๗ ส่วนผู้มีรายได้ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๒.๖๗ เท่านั้น

สำหรับในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ พบว่า ส่วนใหญ่คือผู้มีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๒๔.๐๐ รองลงมาคือผู้มีรายได้ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๑๔.๐๐ ผู้มีรายได้ระหว่าง ๗,๐๐๑ - ๘,๐๐๐ บาทเท่ากับร้อยละ ๑๐.๖๗

๑.๑๓. รายได้ครอบครัว/เดือน ผลการศึกษา (ตารางที่ ๓) พบว่า รายได้ครอบครัว/เดือน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน สูงกว่ารายได้ครอบครัว/เดือน ของครัว

เรือนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ รายได้ของ ครอบครัว/เดือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์ สิ้นเท่ากับ ๑๐,๕๕๐ บาท สูงกว่าของครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ซึ่งเท่ากับ ๕,๕๑๓ บาท เมื่อศึกษาตามกลุ่มรายได้ พบว่า ครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้น มีรายได้ สูงกว่าเช่นกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๘.๖๗ มีรายได้ครอบครัว/เดือนเท่ากับ ๑๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป รองลงมาคือมีรายได้ ๕,๐๐๑ - ๑๑,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๑๕.๖๗ ส่วนที่มีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท และ ๗,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๘.๖๗ เท่ากัน สำหรับผู้มีรายได้ ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๘.๐๐

ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ พบว่า ร้อยละ ๓๐.๐๐ คือครอบครัวที่มีรายได้ ๑๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป รองลงมา คือครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง ๗,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท เท่ากับร้อยละ ๑๘.๐๐ ที่มีรายได้ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาทเท่ากับร้อยละ ๑๕.๐๐ ส่วนที่มีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท และ ๕,๐๐๑ - ๑๑,๐๐๐ บาทเท่ากับร้อยละ ๕.๓๓ และ ร้อยละ ๘.๐๐ ตามลำดับ

๑.๑๔. รายจ่ายครอบครัว/เดือน ในด้านรายจ่ายของครอบครัว/เดือน พบว่า ครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้น มีรายจ่ายครอบครัว/เดือน สูงกว่าครอบครัวในหมู่บ้าน หน้าวัดมหาธาตุ จากตารางที่ ๓ พบว่า รายจ่ายของครอบครัว/เดือนโดยเฉลี่ยของครัว เรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้นเท่ากับ ๕,๖๕๕ บาท สูงกว่าของครัวเรือนในหมู่บ้านหน้าวัด มหาธาตุ ซึ่งเท่ากับ ๗,๖๐๘/เดือน เมื่อพิจารณาตามกลุ่มรายจ่ายพบว่า ในหมู่บ้านชอย ทรัพย์สิ้นส่วนใหญ่ มีรายจ่ายครอบครัวตั้งแต่ ๑๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป เท่ากับร้อยละ ๒๒.๖๗ ส่วนของหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุส่วนใหญ่ มีรายจ่าย/เดือน ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท เท่ากับ ร้อยละ ๒๐.๐๐ (ตารางที่ ๓)

๑.๑๕. ความเพียงพอของรายได้/รายจ่าย จากผลการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้าง ต้น ซึ่งพบว่า ครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้น มีรายได้ค่อนข้างสูงกว่าครอบครัวในหมู่บ้าน หน้าวัดมหาธาตุ ขณะเดียวกัน ครอบครัวในชอยทรัพย์สิ้นก็มีรายจ่ายค่อนข้างสูงกว่าครอบ ครัวหน้าวัดมหาธาตุด้วย และเมื่อศึกษาความเพียงพอของรายได้/รายจ่าย ของครอบครัว ในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ปรากฏว่า (ตารางที่ ๓) มีสัดส่วนของการมีเงินพอใช้เหลือเก็บ และมีเงินพอใช้ไม่เหลือเก็บใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้น ครอบครัวที่มี

เงินพอใช้เหลือเก็บ เท่ากับร้อยละ ๕๐.๐๐ ที่มีเงินพอใช้ไม่เหลือเก็บ เท่ากับร้อยละ ๕๘.๖๗ ส่วนที่มีเงินไม่พอใช้ มีเพียงร้อยละ ๑.๓๓ เท่านั้น

สำหรับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ พบว่า ครอบครัวที่มีเงินพอใช้เหลือเก็บ เท่ากับ ร้อยละ ๕๘.๖๗ ที่มีเงินพอใช้ไม่เหลือเก็บเท่ากับร้อยละ ๕๗.๓๓ ส่วนที่ไม่พอใช้ มีเพียง ร้อยละ ๕.๐๐ แสดงว่า ทั้งสองหมู่บ้านไม่มีปัญหาด้านการเงินมากนัก

๑.๑๖. การกู้ยืมเงิน จากการสัมภาษณ์เรื่องการกู้ยืมเงินของแต่ละครอบครัว พบว่า ทั้งสองหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ไม่เคยกู้ยืมเงิน กล่าวคือ จากตารางที่ ๓ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์ สิ้น มีครอบครัวที่เคยกู้ยืมเงินร้อยละ ๒๕.๓๓ ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีครอบครัวที่ เคยกู้ยืมเงินเท่ากับร้อยละ ๓๒.๐๐ และครอบครัวที่ไม่เคยกู้ยืมเงิน เท่ากับร้อยละ ๖๘.๐๐ แสดงว่า ครอบครัวในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ส่วนใหญ่ไม่เคยกู้ยืมเงิน เนื่องจากไม่มีปัญหา เรื่องการเงินนั่นเอง

๑.๑๗. แหล่งกู้ยืมเงิน จากตารางที่ ๓ พบว่า แหล่งกู้ยืมเงินของครอบครัวที่เคย กู้ยืมเงินในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้น มีดังนี้คือ ส่วนใหญ่กู้จากสถาบันการเงิน เท่ากับร้อยละ ๑๖.๖๗ รองลงมาคือกู้จากญาติ/เพื่อนบ้านเท่ากับร้อยละ ๖.๖๗ ส่วนที่กู้จากพ่อค้า/นายทุน เงินกู้ มีเพียงร้อยละ ๒.๐๐ เท่านั้น ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุนั้น พบว่า แหล่งกู้ยืม เงินส่วนใหญ่คือกู้จากญาติ/เพื่อนบ้าน เท่ากับร้อยละ ๑๒.๖๗ รองลงมาคือกู้จากสถาบันการ เงิน เท่ากับร้อยละ ๑๒.๐๐ ส่วนที่กู้จากพ่อค้า/นายทุนมีเพียงร้อยละ ๗.๓๓ เท่านั้น

๑.๑๘. วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน ในการศึกษาเรื่องวัตถุประสงค์ของการกู้ ยืมเงินนั้น พบว่า (ตารางที่ ๓) ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิ้น กู้เงินเพื่อนำไปใช้ในการศึกษา ของสมาชิกในครอบครัว และเพื่อสร้าง ซ่อมแซมบ้าน ในสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ ๒๒.๕๑ รองลงมาคือกู้เพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ เท่ากับร้อยละ ๒๐.๖๕ เพื่อใช้จ่ายด้าน อุปโภคและบริโภคในครอบครัว เท่ากับร้อยละ ๑๕.๕๒ ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุนั้น ส่วนใหญ่กู้เงินเพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ เท่ากับร้อยละ ๕๐.๐๐ รองลงมาเพื่อการ ศึกษาของสมาชิกในครอบครัว เท่ากับร้อยละ ๑๖.๕๒ เพื่อใช้จ่ายด้านอุปโภคในครอบครัว เท่ากับร้อยละ ๑๕.๓๘ เพื่อใช้จ่ายด้านบริโภคในครอบครัว และเพื่อสร้างและซ่อมแซมบ้าน เท่ากับร้อยละ ๑๓.๕๕ และ ๑๐.๗๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ ลักษณะทางเศรษฐกิจของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	หมู่บ้านขอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพปัจจุบัน				
- เกษตรกรรม	-	-	๑	๐.๖๗
- รับจ้างภาคเกษตรกรรม	-	-	๑	๐.๖๗
- รับจ้างภาคนอกเกษตรกรรม	๒๑	๑๔.๐๐	๑๕	๑๒.๖๗
- ค้าขาย	๒๔	๑๖.๖๗	๕๖	๓๗.๓๓
- ช่าง/กรรมกร	-	-	๑	๐.๖๗
- การบริการ	๕	๓.๓๓	๑๕	๑๐.๐๐
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๖๖	๔๔.๐๐	๒๑	๑๕.๐๐
- กำลังหางานทำ	๒	๑.๓๓	๕	๓.๓๓
- ไม่ได้ทำงาน	๓๑	๒๐.๖๗	๓๑	๒๐.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
สถานภาพการทำงาน				
- นายจ้าง/เจ้าของกิจการ	๒๑	๑๔.๐๐	๕๒	๓๔.๖๗
- ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	๘๗	๕๘.๐๐	๕๕	๓๖.๖๗
- ทำให้ครอบครัวไม่ได้ค่าจ้าง	๕	๖.๐๐	๗	๔.๖๗
- กำลังหางานทำ	๒	๑.๓๓	๕	๓.๓๓
- ไม่ได้ทำงาน	๓๑	๒๐.๖๗	๓๑	๒๐.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ของตนเอง/เดือน				
- ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท	๔	๒.๖๗	๒๑	๑๔.๐๐
- ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๒๒	๑๔.๖๗	๓๖	๒๔.๐๐
- ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๒๘	๑๘.๖๗	๑๓	๘.๖๗
- ๗,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท	๓๐	๒๐.๐๐	๑๖	๑๐.๖๗
- ๙,๐๐๑ - ๑๑,๐๐๐ บาท	๑๐	๖.๖๗	๘	๕.๓๓
- ๑๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๑๓	๘.๖๗	๑๔	๑๐.๐๐
- ไม่มีรายได้	๓๑	๒๐.๖๗	๒๒	๑๔.๖๗
- ไม่ตอบ	๑๒	๘.๐๐	๑๕	๑๐.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
รายได้ของตนเอง/เดือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ	๑๐,๐๐๕ บาท		๕,๓๑๕ บาท	
รายได้ครอบครัว/เดือน				
- ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท	๓	๒.๐๐	๓	๒.๐๐
- ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๒	๘.๐๐	๒๑	๑๔.๐๐
- ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๑๓	๘.๖๗	๑๔	๙.๓๓
- ๗,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท	๑๓	๘.๖๗	๒๗	๑๘.๐๐
- ๙,๐๐๑ - ๑๑,๐๐๐ บาท	๒๒	๑๔.๖๗	๑๒	๘.๐๐
- ๑๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๗๓	๔๘.๖๗	๔๕	๓๐.๐๐
- ไม่ตอบ	๑๔	๙.๓๓	๒๘	๑๘.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
รายได้ของครอบครัว/เดือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ	๑๐,๕๕๐ บาท		๕,๕๑๓ บาท	

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	หมู่บ้านรอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่ายครอบครัว/เดือน				
- ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ บาท	๖	๔.๐๐	๗	๔.๖๗
- ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๕	๑๒.๖๗	๓๐	๒๐.๐๐
- ๕,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๒๕	๑๖.๖๗	๑๗	๑๑.๓๓
- ๗,๐๐๑ - ๙,๐๐๐ บาท	๑๒	๘.๐๐	๒๖	๑๗.๓๓
- ๙,๐๐๑ - ๑๑,๐๐๐ บาท	๒๕	๑๖.๐๐	๑๗	๑๑.๓๓
- ๑๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๓๕	๒๒.๖๗	๑๓	๘.๖๗
- ไม่ตอบ	๓๐	๒๐.๐๐	๔๐	๒๖.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
รายจ่ายของครอบครัว/เดือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๙,๖๕๕ บาท			๗,๖๐๘ บาท	
ความเพียงพอของรายได้/รายจ่าย				
- ไม่พอใช้	๒	๑.๓๓	๖	๔.๐๐
- พอใช้ไม่เหลือเก็บ	๗๓	๔๘.๖๗	๗๑	๔๗.๓๓
- พอใช้เหลือเก็บ	๗๕	๕๐.๐๐	๗๓	๔๘.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
การกู้ยืมเงิน				
- ไม่เคยกู้ยืมเงิน	๑๑๒	๗๔.๖๗	๑๐๒	๖๘.๐๐
- เคยกู้ยืมเงิน	๓๘	๒๕.๓๓	๔๘	๓๒.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>แหล่งกักเก็บเงิน</u>				
- ญาติ/เพื่อนบ้าน	๑๐	๖.๖๗	๑๕	๑๒.๖๗
- พ่อค้า/นายทุนเงินกู้	๓	๒.๐๐	๑๑	๗.๓๓
- สถาบันการเงิน	๒๕	๑๖.๖๗	๑๘	๑๒.๐๐
- ไม่เคยกู้เงิน	๑๑๒	๗๔.๖๗	๑๐๒	๖๘.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>วัตถุประสงค์ของการกักเก็บเงิน</u>				
- ลงทุนเพื่อการประกอบอาชีพ	๑๒	๒๐.๖๕	๒๖	๔๐.๐๐
- เพื่อการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว	๑๓	๒๒.๕๑	๑๑	๑๖.๕๒
- เพื่อใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคในครอบครัว	๕	๑๕.๕๒	๑๐	๑๕.๓๘
- เพื่อใช้จ่ายด้านบริโภคในครอบครัว	๕	๑๕.๕๒	๕	๑๓.๘๕
- เพื่อสร้างและซ่อมแซมบ้าน	๑๓	๒๒.๕๑	๗	๑๐.๗๗
- อื่นๆ	๒	๓.๕๕	๒	๓.๐๘
รวม	๕๘	๑๐๐.๐๐	๖๕	๑๐๐.๐๐

ตอนที่ ๒ ลักษณะเกี่ยวกับสถานที่อยู่และการย้ายถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา เรื่องสถานที่อยู่และการย้ายถิ่นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน
ปรากฏผลดังต่อไปนี้ คือ

๒.๑. สถานที่เกิด จากการศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างเกิดในหมู่บ้านที่อยู่ปัจจุบันหรือ
ไม่ พบว่า (ตารางที่ ๔) กลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เกิดในที่อยู่ปัจจุบัน ในสัดส่วน
ที่สูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน คือ ร้อยละ ๖๑.๓๓ ของกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านหน้า
วัดมหาธาตุ เกิด ณ ที่อยู่ปัจจุบัน ร้อยละ ๓๘.๖๗ ไม่ได้เกิด ณ ที่อยู่ปัจจุบัน ส่วนในหมู่บ้าน
ชอยทรัพย์สินนั้น ร้อยละ ๔๗.๓๓ เกิด ณ ที่อยู่ปัจจุบัน ร้อยละ ๕๒.๖๗ ไม่ได้เกิด ณ ที่อยู่
ปัจจุบัน แสดงว่า ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เป็นครอบครัวดั้งเดิมที่อยู่มานาน
แล้ว มากกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ถึงสถานที่
เกิดของครอบครัวที่ไม่ได้เกิด ณ ที่อยู่ปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่คือผู้ที่เกิดในจังหวัดเพชรบุรี
หรือจังหวัดใกล้เคียงเพชรบุรี ได้แก่ ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม ประ
จวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

๒.๒. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน จากตารางที่ ๔ พบว่า จำนวนปีที่ครอบ
ครัวอาศัยอยู่ในหมู่บ้านทั้งสองแห่งนี้ โดยเฉลี่ยประมาณ ๒๐ ปี กล่าวคือ จำนวนปีที่อาศัยอยู่
ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๒๐.๒๒ ปี ต่ำกว่าของหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ซึ่ง
เท่ากับ ๒๓.๖๗ ปี เมื่อศึกษาตามช่วงเวลา พบว่า ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มี
ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ ณ หมู่บ้านดังกล่าว เป็นเวลานานกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอย
ทรัพย์สิน ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ส่วนใหญ่ครอบครัวมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านมาก
กว่า ๓๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๓ รองลงมาคืออยู่ในหมู่บ้านระยะ ๑๖-๒๐ ปี เท่า
กับร้อยละ ๑๘.๖๗ ระยะเวลา ๖-๑๐ ปี เท่ากับร้อยละ ๑๗.๓๓ ระยะเวลา ๒๖-๓๐ ปี
เท่ากับร้อยละ ๑๖.๖๗ ระยะเวลา ๒๑-๒๕ ปีเท่ากับร้อยละ ๑๓.๓๓ ระยะเวลา ๑-๕ ปี
เท่ากับร้อยละ ๘.๐๐ ส่วนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลา ๑๑-๑๕ ปี และต่ำกว่า
๑ ปี มีสัดส่วนต่ำสุด คือ เท่ากับร้อยละ ๑.๓๓ เท่านั้น

สำหรับครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินนั้น ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมีระยะ
เวลา ๓๐ ปีขึ้นไป เท่ากับ ร้อยละ ๒๓.๓๓ รองลงมาร้อยละ ๑๘.๖๗ คือครอบครัวที่มี

ระยะเวลาอยู่ในหมู่บ้านเท่ากับ ๖-๑๐ ปี ระยะเวลา ๑๑-๑๕ ปี เท่ากับร้อยละ ๑๗.๓๓ ที่มีระยะเวลาอยู่ในหมู่บ้าน ๑-๕ ปี และ ๑๖-๒๐ ปี มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ ๑๒.๖๗ นอกนั้นคือครอบครัวที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ๒๖-๓๐ ปี, ๒๑-๒๕ ปี และ ต่ำกว่า ๑ ปี เท่ากับร้อยละ ๘.๐๐ ร้อยละ ๖.๐๐ และ ร้อยละ ๑.๓๓ ตามลำดับ

๒.๓. กรรมสิทธิ์บ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ผลการศึกษาเรื่องกรรมสิทธิ์ของบ้านที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันพบว่า ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินส่วนใหญ่เป็นบ้านของตนเอง/คู่สมรสเท่ากับร้อยละ ๑๔.๐๐ รองลงมาคือเป็นของบิดา/มารดา เท่ากับร้อยละ ๓๘.๖๗ ของญาติพี่น้อง เท่ากับร้อยละ ๑๑.๓๓ ส่วนที่เป็นของเจ้าของบ้านเช่ามีเพียงร้อยละ ๔.๐๐ เท่านั้น (ตารางที่ ๔)

ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ นั้น พบว่า ส่วนใหญ่บ้านที่อยู่อาศัยปัจจุบันเป็นของบิดา/มารดา เท่ากับร้อยละ ๔๖.๐๐ รองลงมาคือเป็นของตนเอง/คู่สมรส เท่ากับร้อยละ ๒๘.๐๐ เป็นของเจ้าของบ้านเช่าเท่ากับร้อยละ ๑๘.๐๐ ส่วนที่เป็นของญาติพี่น้อง มีเพียงร้อยละ ๘.๐๐ เท่านั้น เห็นได้ว่า ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ จะเป็นกรรมสิทธิ์ของบิดา/มารดา และเป็นบ้านเช่า มากกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน

ตาราง ๔ ลักษณะสถานที่อยู่ของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ลักษณะของสถานที่อยู่	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>สถานที่เกิด</u>				
- เกิด ณ ที่อยู่ปัจจุบัน	๗๑	๔๗.๓๓	๕๒	๖๑.๓๓
- ไม่ได้เกิดที่นี่	๗๕	๔๒.๖๗	๔๘	๓๘.๖๗
รวม	๑๔๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

ลักษณะของสถานที่อยู่	หมู่บ้านขอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนปีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้				
- ต่ำกว่า ๑ ปี	๒	๑.๓๓	๒	๑.๓๓
- ๑-๕ ปี	๑๕	๑๒.๖๗	๑๒	๕.๐๐
- ๖-๑๐ ปี	๒๘	๑๕.๖๗	๒๖	๑๗.๓๓
- ๑๑-๑๕ ปี	๒๖	๑๗.๓๓	๒	๑.๓๓
- ๑๖-๒๐ ปี	๑๕	๑๒.๖๗	๒๘	๑๘.๖๗
- ๒๑-๒๕ ปี	๕	๖.๐๐	๒๐	๑๓.๓๓
- มากกว่า ๓๐ ปีขึ้นไป	๓๕	๒๓.๓๓	๓๕	๒๓.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
จำนวนปีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโดยเฉลี่ย	๒๐.๒๒ ปี		๒๓.๖๗ ปี	
กรรมสิทธิ์บ้านที่อยู่				
- ของตนเอง/คู่สมรส	๖๕	๔๖.๐๐	๔๒	๒๘.๐๐
- บิดา/มารดา	๕๘	๓๘.๖๗	๖๕	๔๖.๐๐
- ญาติพี่น้อง	๑๗	๑๑.๓๓	๑๒	๘.๐๐
- เจ้าของบ้านเช่า	๖	๔.๐๐	๒๗	๑๘.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

๒.๔. การย้ายถิ่นของบุคคลในครัวเรือน ผลการศึกษาเรื่อง การย้ายถิ่นของบุคคลในครัวเรือน ในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ ๕)

การย้ายถิ่นเข้านั้น ปรากฏว่า ภายในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ไม่มีการย้ายถิ่นเข้า ทั้งสองหมู่บ้าน กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ไม่มีการย้ายถิ่นเข้า เท่ากับร้อยละ ๘๘.๐๐ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับร้อยละ ๕๖.๖๗ ส่วนที่มีการย้ายถิ่นเข้ามาในครอบครัวนั้น สัดส่วนของผู้ย้ายถิ่นเข้าในครอบครัวชอยทรัพย์สิน สูงกว่าในครอบครัวหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ ครอบครัวที่มีผู้ย้ายถิ่นเข้าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เท่ากับร้อยละ ๑๒.๐๐ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีเพียง ร้อยละ ๓.๓๓ เท่านั้น

ส่วนการย้ายถิ่นออก พบว่า มีบุคคลในครอบครัวของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ย้ายถิ่นออกเท่ากับร้อยละ ๓๖.๐๐ ส่วนของหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ครอบครัวที่มีผู้ย้ายถิ่นออกในรอบ ๕ ปี เท่ากับร้อยละ ๒๗.๓๓ แสดงว่า การย้ายถิ่นเข้าและการย้ายถิ่นออก เป็นลักษณะของครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินมากกว่าในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

๒.๕. ความคิดที่จะย้ายไปอยู่ที่อื่นในอดีตที่ผ่านมาและในปัจจุบัน (ตารางที่ ๕) ผลการศึกษาความคิดที่จะย้ายไปอยู่ ณ สถานที่อื่น ทั้งในอดีตและปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยคิดจะย้าย ส่วนครอบครัวที่เคยคิดจะย้ายที่อยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบันนั้น ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีสัดส่วนของครอบครัวที่คิดจะย้ายที่อยู่ มากกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในอดีต ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุร้อยละ ๑๑.๓๓ เคยคิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่น ส่วนครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินร้อยละ ๕.๓๓ เคยคิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่น สำหรับสัดส่วนของครอบครัวที่คิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่นในปัจจุบัน มีสัดส่วนลดลงทั้งสองหมู่บ้าน ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุร้อยละ ๔.๖๗ คิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่น ส่วนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีเพียงร้อยละ ๑.๓๓ เท่านั้น ที่คิดจะย้ายไปอยู่ที่อื่น

๒.๖. ความชอบในสถานที่อยู่ปัจจุบัน ผลการศึกษาว่า ครอบครัวที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านทั้งสองแห่งนี้ ชอบที่จะอาศัยอยู่ในหมู่บ้านดังกล่าวหรือไม่ พบว่า ส่วนใหญ่ชอบ กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๕๗.๓๓ ชอบที่อยู่อาศัยปัจจุบัน มีเพียงร้อยละ ๒.๖๗ เท่านั้นที่ตอบว่าไม่ชอบ ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ร้อยละ ๕๒.๖๗ ชอบสถานที่อยู่ปัจจุบัน ร้อยละ ๗.๓๓ ตอบว่าไม่ชอบ (ตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ ความคิดเห็นในการย้ายถิ่นของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

การย้ายถิ่น	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ในรอบ ๕ ปีได้มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในครอบครัว</u>				
- มี	๑๘	๑๒.๐๐	๕	๓.๓๓
- ไม่มี	๑๓๒	๘๘.๐๐	๑๔๕	๕๖.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ในรอบ ๕ ปีได้มีผู้ย้ายถิ่นออกไปจากครอบครัว</u>				
- มี	๕๔	๓๖.๐๐	๔๑	๒๗.๓๓
- ไม่มี	๙๖	๖๔.๐๐	๑๐๙	๗๒.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ความคิดที่จะย้ายไปอยู่ที่อื่นในอดีต</u>				
- ไม่เคยคิด	๑๔๒	๙๔.๖๗	๑๓๓	๘๘.๖๗
- เคยคิด	๘	๕.๓๓	๑๗	๑๑.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ความคิดที่จะย้ายไปอยู่ที่อื่นในปัจจุบัน</u>				
- ไม่คิดจะย้าย	๑๔๘	๙๘.๖๗	๑๔๓	๙๕.๓๓
- คิดจะย้าย	๒	๑.๓๓	๗	๔.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

การย้ายถิ่น	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความชอบในสถานที่อยู่ในปัจจุบัน</u>				
- ชอบ	๑๔๖	๕๗.๓๓	๑๓๕	๕๒.๖๗
ไม่ชอบ	๕	๒.๖๗	๑๑	๗.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ตอนที่ ๓ ลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ปรากฏดังนี้ คือ

๓.๑. การมีญาติพี่น้องอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ผลการศึกษาปรากฏว่า (ตารางที่ ๖) ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีญาติพี่น้องในหมู่บ้านเดียวกันมากกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ครอบครัวร้อยละ ๒๘.๖๗ มีญาติพี่น้องในหมู่บ้านเดียวกัน ส่วนครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินเท่ากับร้อยละ ๒๐.๖๗ ที่มีญาติพี่น้องในหมู่บ้านเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ประมาณร้อยละ ๗๐ ของหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ไม่มีญาติพี่น้องอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน

๓.๒. การรู้จักเพื่อนบ้านใกล้เคียง ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ รู้จักเพื่อนบ้านใกล้เคียงมากกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ร้อยละ ๒๕.๓๒ รู้จักเพื่อนบ้านใกล้เคียงอย่างดี ร้อยละ ๕๐.๖๗ รู้จักดีบ้างบ้าน บางบ้านผิวเผิน ร้อยละ ๑๘.๖๗ รู้จักผิวเผิน ที่เคยเห็นหน้าแต่ไม่เคยทักทายกัน และไม่รู้จัก มีสัดส่วนเท่ากับ ร้อยละ ๐.๖๗ เท่านั้น

ส่วนครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินนั้น ร้อยละ ๑๘.๖๗ รู้จักอย่างดี ร้อยละ ๕๖.๐๐ รู้จักดีบ้างบ้าน บางบ้านผิวเผิน ร้อยละ ๑๖.๖๗ รู้จักอย่างผิวเผิน ที่เคยเห็นหน้าแต่ไม่เคยทักทายกันเท่ากับร้อยละ ๑.๓๓ ส่วนที่ไม่รู้จักเท่ากับร้อยละ ๗.๓๓ (ตารางที่ ๖)

แสดงให้เห็นว่า ลักษณะการรู้จักเพื่อนบ้านใกล้เคียงของครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีมากกว่าครอบครัวในซอยทรัพย์สิน

๓.๓. การทราบอาชีพของเพื่อนบ้านใกล้เคียง (ตารางที่ ๖) การทราบ/ไม่ทราบอาชีพของเพื่อนบ้านใกล้เคียง จะเป็นข้อยืนยันประการหนึ่งว่า ครอบครัวแต่ละครอบครัวมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลปรากฏว่า ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ทราบอาชีพของเพื่อนบ้านใกล้เคียงมากกว่าครอบครัวในหมู่บ้านซอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ร้อยละ ๘๘.๓๓ ทราบอาชีพของเพื่อนบ้านใกล้เคียง ส่วนในหมู่บ้านซอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๘๔.๓๓ ทราบอาชีพของเพื่อนบ้านใกล้เคียง

๓.๔. การติดต่อสัมพันธ์และการช่วยเหลือกันในระยะห่างญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน ผลการศึกษาลักษณะการติดต่อสัมพันธ์ และการช่วยเหลือกัน ไม่ว่าจะ เป็นในหมู่ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน โดยลักษณะต่างๆ เช่น การพูดคุย การช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น ให้ความเงิน ยืมเงิน การช่วยเหลือด้านการงาน การพูดคุย เรื่องส่วนตัว การช่วยเหลือในกิจการงาน การช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัย การเดินทางไปเยี่ยมเยียน การหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้ ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ ๖)

๑) การพูดเรื่องราวต่างๆไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่ครอบครัวในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง เคยมีการติดต่อพูดคุยเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ โดยในหมู่บ้านซอยทรัพย์สินมีสัดส่วนสูงกว่า กล่าวคือ ร้อยละ ๓๓.๓๓ ในหมู่บ้านซอยทรัพย์สิน เคยมีการติดต่อพูดคุยเรื่องราวต่างๆไป ร้อยละ ๕๘.๐๐ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เคยมีการพูดคุยเรื่องราวต่างๆ

๒) การช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น ให้ความเงิน ยืมเงิน ส่วนใหญ่ในหมู่บ้านทั้งสองแห่งไม่เคยมีการติดต่อสัมพันธ์กันในเรื่องดังกล่าว และในกลุ่มที่มีการติดต่อช่วยเหลือด้านการเงินนี้ สัดส่วนของผู้เคยให้ความช่วยเหลือในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีมากกว่าในหมู่บ้านซอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุเท่ากับร้อยละ ๓๕.๓๓ ขณะที่ในหมู่บ้านซอยทรัพย์สินเท่ากับร้อยละ ๒๕.๓๓

๓) การช่วยเหลือด้านการงาน เช่น ช่วยหางานให้ แนะนำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยติดต่อช่วยเหลือกันด้านการงาน แต่ในกลุ่มผู้ที่เคยช่วยเหลือกันนั้น ปรากฏว่า สัดส่วนของผู้เคยติดต่อช่วยเหลือกันในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับร้อยละ ๕๐.๐๐ ส่วนใน

หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เท่ากับร้อยละ ๓๑.๓๓

๔) การพูดคุยเรื่องส่วนตัว เช่น เรื่องภายในครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคย แต่ในกลุ่มผู้ที่เคยพูดคุยเรื่องส่วนตัวกันนี้ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีสัดส่วนสูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับร้อยละ ๕๐.๖๗ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินเท่ากับร้อยละ ๒๕.๓๓

๕) การช่วยเหลือในกิจการงาน การทำงานร่วมกัน เช่น งานพิธีต่างๆ พบว่า สัดส่วนของผู้ที่เคยช่วยเหลือในกิจการงานต่างๆของหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ สูงกว่าของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุนั้น ผู้ที่เคยช่วยเหลือในกิจการงานต่างๆ เท่ากับร้อยละ ๖๖.๖๗ ส่วนของหมู่บ้านชอยทรัพย์สินเท่ากับร้อยละ ๕๕.๓๓

๖) การช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีผู้เคยติดต่อช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวเท่ากับร้อยละ ๓๖.๐๐ สูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ ๑๕.๓๓

๗) การเดินทางไปเยี่ยมเยียนกัน ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีสัดส่วนของผู้เคยเดินทางไปเยี่ยมเยียนกัน เท่ากับร้อยละ ๕๖.๐๐ สูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ซึ่งเท่ากับ ร้อยละ ๓๐.๖๗

๘) การหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้ พบว่า ครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีสัดส่วนของการเคยหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้สูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เช่นกัน กล่าวคือ ครอบครัวของหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ที่เคยหยิบยืมข้าวของเครื่องใช้กันเท่ากับร้อยละ ๕๕.๖๗ ส่วนของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เท่ากับร้อยละ ๑๗.๓๓

๓.๕. เหตุผลของการติดต่อสัมพันธ์กัน ในระหว่างครัวเรือนของหมู่บ้านเดียวกัน
พบว่า สาเหตุใหญ่คือ มีบ้านใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ ๖๐ รองลงมาคือเคยทำงานร่วมกันและมีภูมิลำเนาในภาคเดียวกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เหมือนกันทั้งสองหมู่บ้าน (ตารางที่ ๖) ส่วนสาเหตุที่ติดต่อสัมพันธ์กัน เพราะมีงานอดิเรกเหมือนกัน มีธุรกิจร่วมกัน หรือเป็นญาติกันนั้น มีสัดส่วนน้อยมาก

โดยสรุปจะเห็นว่า ลักษณะการติดต่อสัมพันธ์กัน ของคนในหมู่บ้านทั้งสองแห่งนั้น ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ลักษณะความสัมพันธ์กันในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน

ด้านการงาน การสัมพันธ์กันเพราะเรื่องภายในครอบครัว การหยิบยืมข้าวของเครื่องใช้ ฯลฯ มีสัดส่วนสูงกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ซึ่งมักจะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะการพูดคุยกันเรื่องต่างๆไป นั่นคือ ความสัมพันธ์ของประชากรในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งและมากกว่าของครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ซึ่งมีลักษณะแบบผิวเผินนั่นเอง

ตารางที่ ๖ ความสัมพันธ์ของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ความสัมพันธ์ของประชาชน	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การมีญาติพี่น้องอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน</u>				
- ไม่มี	๑๑๕	๗๕ .๓๓	๑๐๗	๗๑ .๓๓
- มี	๓๑	๒๐ .๖๗	๔๓	๒๘ .๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐ .๐๐	๑๕๐	๑๐๐ .๐๐
<u>การรู้จักเพื่อนบ้านใกล้เคียง</u>				
- ไม่รู้จัก	๑๑	๗ .๓๓	๑	๐ .๖๗
- รู้จักอย่างดี	๒๘	๑๘ .๖๗	๔๔	๒๙ .๓๓
- รู้จักอย่างผิวเผิน	๒๕	๑๖ .๖๗	๒๘	๑๘ .๖๗
- บางบ้านรู้จักดี บางบ้านผิวเผิน	๘๔	๕๖ .๐๐	๗๖	๕๐ .๖๗
- เคยเห็นหน้า แต่ไม่เคยทักทายกัน	๒	๑ .๓๓	๑	๐ .๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐ .๐๐	๑๕๐	๑๐๐ .๐๐

ความสัมพันธ์ของประชาชน	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การทราบว่า เพื่อนบ้านใกล้เคียงประกอบอาชีพอะไร</u>				
- ไม่ทราบ	๒๓	๑๕.๓๓	๑๗	๑๑.๓๓
- เกษตรกรรม	-	-	๑	๐.๖๗
- รับจ้าง	-	-	๔	๒.๖๗
- ค้าขาย	๓	๒.๐๐	๒๕	๑๖.๐๐
- ช่าง/กรรมกร	-	-	-	-
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๔	๒.๖๗	๖	๔.๐๐
- ทำงานอาชีพหลายอาชีพ	๑๒๐	๘๐.๐๐	๕๘	๖๕.๓๓
- ไม่ได้ทำงาน	-	-	-	-
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>การติดต่อ สัมพันธ์ และการช่วยเหลือกัน ในระหว่างญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้านใน หมู่บ้านเดียวกัน</u>				
๑) <u>การพูดคุยเรื่องราวต่างๆไป เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ</u>				
- เคย	๑๑๐	๗๓.๓๓	๘๗	๕๘.๐๐
- ไม่เคย	๔๐	๒๖.๖๗	๖๓	๔๒.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ความสัมพันธ์ของประชาชน	หมู่บ้านชอຍทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๒) การช่วยเหลือด้านการเงิน				
<u>เช่น ำให้เงิน ยืมเงิน</u>				
- เคย	๓๘	๒๕.๓๓	๕๓	๓๕.๓๓
- ำม่เคย	๑๑๒	๗๕.๖๗	๕๗	๖๕.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
๓) การช่วยเหลือด้านการงาน เช่น				
<u>ช่วยหางานให้ แนะนำงาน</u>				
- เคย	๕๗	๓๑.๓๓	๖๐	๕๐.๐๐
- ำม่เคย	๑๐๓	๖๘.๖๗	๕๐	๖๐.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
๔) การพูดคุยเรื่องส่วนตัว เช่น				
<u>เรื่องภายในครอบครัว</u>				
- เคย	๕๔	๒๕.๓๓	๖๑	๕๐.๖๗
- ำม่เคย	๑๐๖	๗๐.๖๗	๘๕	๕๕.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
๕) การช่วยเหลือในกิจการงาน				
<u>การทำงานร่วมกัน เช่น พิธีต่างๆ</u>				
- เคย	๘๕	๕๕.๓๓	๑๐๐	๖๖.๖๗
- ำม่เคย	๖๑	๔๐.๖๗	๕๐	๓๓.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ความสัมพันธ์ของประชาชน	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๖) การช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย				
- เคย	๒๕	๑๕.๓๓	๕๔	๓๖.๐๐
- ไม่เคย	๑๒๑	๘๐.๖๗	๙๖	๖๔.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
๗) การเดินทางไปเยี่ยมเยียน				
- เคย	๕๖	๓๐.๖๗	๘๔	๕๖.๐๐
- ไม่เคย	๑๐๔	๖๙.๓๓	๖๖	๔๔.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
๘) การหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้				
- เคย	๒๖	๑๗.๓๓	๖๗	๔๔.๖๗
- ไม่เคย	๑๒๔	๘๒.๖๗	๘๓	๕๕.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
๙) สาเหตุของการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลในหมู่บ้านเดียวกัน				
- มีภูมิลาเนาอยู่ในภาคเดียวกัน	๔	๔.๐๐	๑๖	๑๕.๐๕
- เคยทำงานร่วมกัน	๑๕	๑๖.๑๓	๑๑	๑๐.๓๕
- บ้านใกล้เคียงกัน	๕๖	๖๐.๒๑	๖๕	๕๖.๐๕
- มีงานอดิเรกเหมือนกัน	๘	๘.๖๐	๒	๑.๘๕

ความสัมพันธ์ของประชาชน	หมู่บ้านชอຍทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- มีธุรกิจร่วมกัน	๓	๓.๒๓	๔	๓.๗๗
- เป็นญาติกัน	๗	๗.๕๓	๔	๓.๗๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

๓.๖. การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆที่มีในหมู่บ้าน ลักษณะการเป็นสมาชิกกลุ่มที่มีในหมู่บ้านนั้น เป็นลักษณะของประชากรในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มากกว่าในหมู่บ้านชอຍทรัพย์สิน กล่าวคือ ร้อยละ ๔๐.๖๗ ของประชากรในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ส่วนในหมู่บ้านชอຍทรัพย์สินนั้น มีเพียงร้อยละ ๒๐.๖๗ เท่านั้น ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม

สำหรับประเภทกลุ่มที่เป็นสมาชิกนั้น ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มแชร์ เท่ากับร้อยละ ๒๓.๓๓ รองลงมาเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ เท่ากับร้อยละ ๑๐.๐๐ ส่วนในหมู่บ้านชอຍทรัพย์สินเป็นสมาชิกกลุ่มแชร์ เท่ากับร้อยละ ๑๕.๐๐ รองลงมาคือเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ กลุ่มสงเคราะห์การกุศล เท่ากับร้อยละ ๕.๐๐ และร้อยละ ๑.๓๓ ตามลำดับ (ตารางที่ ๗)

ตารางที่ ๗ การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

รายการ	หมู่บ้านชอทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ</u>				
- เป็นสมาชิก	๓๑	๒๐.๖๗	๖๑	๕๐.๖๗
- ไม่เป็นสมาชิก	๑๑๕	๗๕.๓๓	๘๕	๕๕.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ประเภทกลุ่มที่เป็นสมาชิก</u>				
- แชนร์	๒๑	๑๔.๐๐	๓๕	๒๓.๓๓
- สงเคราะห์การกุศล	๒	๑.๓๓	๑๐	๖.๖๗
- ชมรมต่างๆ	๖	๔.๐๐	๑๕	๑๐.๐๐
- สมาคม	๑	๐.๖๗	-	-
- อื่นๆ	๑	๐.๖๗	๑	๐.๖๗
- ไม่เป็นสมาชิก	๑๑๕	๗๕.๓๓	๘๕	๕๕.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

๓.๗.๗. การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นในหมู่บ้าน ผลการศึกษา (ตารางที่ ๘) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของครัวเรือนทั้งสองหมู่บ้านนี้ มักเป็นกิจกรรมเรื่องส่วนบุคคลในครอบครัว ได้แก่ งานแต่งงาน งานศพ กล่าวคือ ประมาณร้อยละ ๗๐ ของครอบครัวทั้งสองหมู่บ้าน เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสองประเภท เมื่อพิจารณากิจกรรมอื่นๆ ที่กระทำกันในหมู่บ้านโดยส่วนรวม เช่น งานวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ พบว่า ประมาณร้อยละ ๕๐ มีการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวทั้งสองหมู่บ้าน นอกนั้น กิจกรรมอื่นๆ เช่น การแข่งขันกีฬา กิจกรรมทางการเมือง การร่วมกันพัฒนาหมู่บ้าน งานการกุศลต่างๆ มีการเข้าร่วมกิจกรรม

บ้าง ในสัดส่วนที่ไม่สูงนัก คือประมาณร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ข้อสังเกตคือ สัดส่วนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ สูงกว่าของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ทุกกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กล่าวคือ สัดส่วนของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เท่ากับร้อยละ ๕๕.๐๐ ส่วนของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เท่ากับร้อยละ ๓๘.๐๐ เป็นต้น

ตารางที่ ๘ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นโดยประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- วันขึ้นปีใหม่	๗๘	๕๒.๐๐	๘๕	๕๕.๓๓
- วันสำคัญทางศาสนา	๕๗	๓๘.๐๐	๘๑	๕๕.๐๐
- วันสงกรานต์	๗๖	๕๐.๖๗	๘๔	๕๖.๐๐
- กิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยงต่างๆ ฯลฯ	๕๐	๒๖.๖๗	๕๖	๓๗.๓๓
- งานแต่งงาน	๑๑๐	๗๓.๓๓	๑๑๐	๗๓.๓๓
- งานศพ	๑๐๘	๗๒.๐๐	๑๑๔	๗๖.๐๐
- การแข่งขันกีฬา	๓๓	๒๒.๐๐	๓๖	๒๔.๐๐
- กิจกรรมทางการเมือง	๕๖	๓๗.๓๓	๗๔	๔๕.๓๓
- งานรื่นเริงประจำปีของหมู่บ้าน	๓๓	๒๒.๐๐	๓๗	๒๔.๖๗
- การร่วมกันพัฒนาหมู่บ้าน	๕๑	๒๗.๓๓	๕๔	๒๕.๓๓
- งานกุศลต่างๆ	๕๔	๒๕.๓๓	๕๕	๓๖.๖๗
- งานพิธีกรรมต่างๆ	๕๐	๒๖.๖๗	๕๕	๓๖.๖๗

๓.๘. ลักษณะพาหนะที่ใช้ในการเดินทางไปทำงาน ผลการศึกษาพาหนะที่ใช้ในการเดินทางไปทำงานของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้จักรยานยนต์ทั้งสองหมู่บ้าน กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๔๖.๐๐ เดินทางไปทำงานโดยใช้รถจักรยานยนต์ รองลงมา ร้อยละ ๑๖.๖๗ เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว นอกนั้นเดินทางโดยรถประจำทางบ้าง ใช้จักรยานบ้าง แต่มีสัดส่วนต่ำมาก (ตารางที่ ๕) ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ นั้น ร้อยละ ๓๐.๖๗ เดินทางโดยใช้รถจักรยานยนต์ รองลงมา ร้อยละ ๑๕.๓๒ เดินด้วยเท้า ร้อยละ ๑๖.๐๐ ทำงานในบริเวณที่พัก ซึ่งลักษณะการเดินทางไปทำงานนี้ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีเพียงร้อยละ ๒.๐๐ เท่านั้น ส่วนผู้ที่เดินทางโดยใช้รถประจำทาง รถจักรยาน มีสัดส่วนต่ำมากเช่นกัน

๓.๙. ความรู้สึกห่วงบ้านเมื่อเวลาไปทำงานหรือออกไปนอกบ้าน (ตารางที่ ๑๐) ผลการศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกห่วงบ้านหรือไม่ เมื่อเวลาออกไปทำงานหรือออกไปนอกบ้าน ปรากฏว่า ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีสัดส่วนของผู้ไม่ห่วงบ้านสูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีผู้ตอบว่า ไม่ห่วงบ้านเวลาออกไปข้างนอก เท่ากับร้อยละ ๖๗.๓๓ ส่วนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีผู้ตอบว่า ไม่ห่วงบ้าน ร้อยละ ๕๐.๖๗

สาเหตุของการที่ไม่เป็นห่วงบ้านนั้น ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ร้อยละ ๖๖.๓๕ ตอบว่า เพราะมีคนอยู่บ้านประจำ ร้อยละ ๑๕.๘๐ ตอบว่า ผากเพื่อนบ้านช่วยดูแลให้ ส่วนของหมู่บ้านชอยทรัพย์สินนั้น ร้อยละ ๗๒.๓๗ ตอบว่า มีคนอยู่บ้านประจำ

ส่วนผู้ที่ตอบว่าห่วงบ้านนั้น มีเหตุผลดังนี้ คือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๕๔.๐๕ ตอบว่า กลัวถูกขโมยเข้าบ้าน ร้อยละ ๒๐.๒๗ ตอบว่า ไม่มีใครอยู่บ้าน ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ นั้น ร้อยละ ๗๕.๕๕ ตอบว่า ไม่มีใครอยู่บ้าน และร้อยละ ๑๖.๓๓ ตอบว่า กลัวถูกขโมยเข้าบ้าน

๓.๑๐. ลักษณะการกระทำของกลุ่มตัวอย่าง ถ้าเห็นคนแปลกหน้าเข้ามาวนเวียนหรือด้อมมองในบริเวณใกล้เคียง ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน โดยใช้คำถามว่า "ถ้าท่านเห็นคนแปลกหน้าเข้ามาวนเวียน หรือด้อมมองในบริเวณบ้านใกล้เคียง ท่านจะทำอย่างไร" (ตารางที่ ๑๑) ลักษณะคำตอบที่ได้จากทั้งสองหมู่บ้านใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินส่วนใหญ่ตอบว่า จะแจ้งให้เจ้าของบ้านทราบ เท่ากับร้อยละ ๖๕.๓๓

ส่วนที่ตอบว่าจะแจ้งตำรวจ และที่คิดว่าไม่ใช่เรื่องของเรา จึงไม่ทำอะไรทั้งสิ้น เท่ากับ ร้อยละ ๖.๐๐ เท่ากัน ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ นั้น ร้อยละ ๖๒.๐๐ ตอบว่า จะแอบดูว่าบุคคลผู้นั้นทำอะไร ร้อยละ ๕๔.๐๐ จะแจ้งให้เจ้าของบ้านทราบ ร้อยละ ๑๐.๐๐ ตอบว่าจะแจ้งตำรวจ ส่วนที่ตอบว่าไม่ทำอะไรเพราะไม่ใช่เรื่องของเรา เท่ากับร้อยละ ๕.๓๓

๓.๑๑. ความคิดเห็นว่า การมีเพื่อนบ้านที่ดีจะช่วยกันสอดส่องภัยอันตรายต่างๆได้ ผลการศึกษาปรากฏว่า (ตารางที่ ๑๒) ทั้งสองหมู่บ้านมีความเห็นว่า การมีเพื่อนบ้านที่ดีจะช่วยกันสอดส่องภัยอันตรายต่างๆได้ กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๘๘.๖๗ ตอบว่า เห็นด้วย ที่ตอบว่าไม่แน่ใจ เท่ากับร้อยละ ๑๐.๖๗ ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ร้อยละ ๕๕.๓๓ ตอบว่า เห็นด้วย และมีเพียงร้อยละ ๕.๐๐ เท่านั้น ที่ตอบว่าไม่แน่ใจ แสดงว่า ทั้งสองหมู่บ้านยังคงเห็นความสำคัญในการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะเพื่อนบ้านที่ดี

นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ตอบว่า หากมีการจัดเวรยามช่วยกันดูแลความปลอดภัย ของหมู่บ้าน ก็จะเข้าร่วมในกิจกรรมนี้ทั้งสองหมู่บ้าน โดยเฉพาะในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีสัดส่วนของผู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๘๕.๐๐ สูงกว่าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้เท่ากับร้อยละ ๗๕.๓๓ (ตารางที่ ๑๒)

๓.๑๒. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างกันของคนในหมู่บ้าน (ตารางที่ ๑๓) พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้งสองหมู่บ้าน มีความเห็นว่า ต่างคนต่างอยู่ ส่วนผู้ที่ตอบว่า คนในหมู่บ้านมีความสามัคคีช่วยเหลือกันดี นั้น ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีผู้ตอบในสัดส่วนสูงกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กล่าวคือ มีผู้ตอบว่า คนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีความสามัคคีช่วยเหลือกันดี เท่ากับร้อยละ ๓๘.๖๗ ส่วนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เท่ากับร้อยละ ๒๕.๓๓

เมื่อถามความคิดเห็นเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน ระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ส่วนใหญ่ตอบว่า มีความสัมพันธ์กันเหมือนเดิมทั้งสองหมู่บ้าน รองลงมาคือ มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๓๒.๖๗ ตอบว่า คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กันเหมือนเดิม ร้อยละ ๒๐.๖๗ ตอบว่า มีความสัมพันธ์กันมากขึ้นกว่าเดิม และมีเพียงร้อยละ ๖.๖๗ ที่ตอบว่า คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กันน้อยลง ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ นั้น ร้อยละ ๘๒.๖๗ ตอบว่า คนในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กันเหมือนเดิม ร้อยละ

๑๖.๐๐ ตอบว่ามีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และมีเพียงร้อยละ ๑.๓๓ เท่านั้น ที่มีความเห็นว่าคุณในหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กันน้อยลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แม้เวลาจะผ่านไปก็ตาม แต่คนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุยังคงมีความสัมพันธ์กันอย่างดี

๓.๑๓. การมีสถานที่เป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้าน จากการถามคำถามว่า "ท่านต้องการให้มีศูนย์กลางในการทำกิจกรรมของหมู่บ้านหรือไม่" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ประชาชนในหมู่บ้าน ต้องการมีความสัมพันธ์ติดต่อกัน ในการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันหรือไม่ ที่ผ่านมา เขาอาจต้องการทำกิจกรรมแต่ขาดสถานที่ หรือผู้ประสานงาน ผลปรากฏว่า ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีสัดส่วนของผู้ตอบว่าต้องการให้มีศูนย์กลางในการทำกิจกรรมของหมู่บ้าน ร้อยละ ๖๑.๓๓ ขณะที่ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีผู้ตอบว่า ต้องการให้มีศูนย์กลางทำกิจกรรม เพียงร้อยละ ๓๓.๓๓ เท่านั้น แสดงว่า คนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ยังคงต้องการให้มีความสัมพันธ์กันต่อไป เหมือนที่เคยเป็นมาแต่ก่อน ส่วนของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ค่อนข้างจะมีความเป็นอยู่แบบหมู่บ้านสมัยใหม่โดยทั่วๆไป คือต่างคนต่างอยู่ และมีความสัมพันธ์กันไม่มากนัก

เมื่อถามถึงสถานที่ ที่ต้องการให้เป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมนั้น คำตอบที่ได้คือ ศาลากลางบ้านเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากศาลากลางบ้านเป็นเอกลักษณ์ของคนจังหวัดเพชรบุรี ในการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน คือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ร้อยละ ๓๔.๖๗ ตอบว่า ต้องการให้ศาลากลางบ้านเป็นศูนย์กลางทำกิจกรรม รองลงมาร้อยละ ๒๐.๖๗ ตอบว่า ให้วัดเป็นศูนย์กลาง ส่วนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ร้อยละ ๑๖.๖๗ ต้องการให้ศาลากลางบ้านเป็นศูนย์กลางทำกิจกรรม ส่วนที่ตอบว่า ให้วัดเป็นศูนย์กลางนั้น เท่ากับร้อยละ ๖.๖๗ (ตารางที่ ๑๔)

ตารางที่ ๕ การเดินทางไปทำงานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ลักษณะการเดินทาง	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-เดินทางด้วยเท้า	๓	๒.๐๐	๒๕	๑๕.๓๒
-จักรยาน	๕	๓.๓๓	๓	๒.๐๐
-จักรยานยนต์	๖๕	๔๖.๐๐	๔๖	๓๐.๖๗
-รถยนต์ส่วนตัว	๒๕	๑๖.๖๗	๑	๐.๖๗
-รถประจำทาง	๕	๖.๐๐	๑๐	๖.๖๗
-ที่ทำงานอยู่ในบริเวณที่พัก	๖	๔.๐๐	๒๕	๑๖.๐๐
-อื่นๆ	-	-	๑	๐.๖๗
-ไม่ได้ทำงาน	๓๓	๒๒.๐๐	๓๖	๒๔.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๐ ความรู้สึกห้วงบ้านของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเวลาไปทำงาน หรือออกไปนอกบ้าน
จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ความรู้สึกห้วงบ้าน	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความรู้สึกห้วงบ้าน</u>				
- เป็นห้วง	๗๔	๔๕ . ๓๓	๔๕	๓๒ . ๖๗
- ไม่เป็นห้วง	๗๖	๕๐ . ๖๗	๑๐๑	๖๗ . ๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐ . ๐๐	๑๕๐	๑๐๐ . ๐๐
<u>สาเหตุที่ไม่เป็นห้วงบ้าน</u>				
- มีคนอยู่บ้าน	๕๕	๗๒ . ๓๗	๖๗	๖๖ . ๓๔
- ผากเพื่อนบ้านช่วยดูให้	๕	๖ . ๕๘	๒๐	๑๕ . ๘๐
- อื่นๆ	๑๖	๒๑ . ๐๕	๑๔	๑๓ . ๘๖
รวม	๗๖	๑๐๐ . ๐๐	๑๐๑	๑๐๐ . ๐๐
<u>สาเหตุที่เป็นห้วงบ้าน</u>				
- ไม่มีใครอยู่บ้าน	๑๕	๒๐ . ๒๗	๓๕	๒๕ . ๕๕
- กลัวถูกขโมยเข้าบ้าน	๕๐	๕๕ . ๐๕	๘	๑๖ . ๒๓
- อื่นๆ	๑๕	๒๕ . ๖๘	๒	๕ . ๐๘
รวม	๗๕	๑๐๐ . ๐๐	๔๕	๑๐๐ . ๐๐

ตารางที่ ๑๑ การกระทำของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่เห็นคนแปลกหน้า เข้ามานวนเวียน หรือ
 ด้อมมองในบริเวณบ้านใกล้เคียง จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

การกระทำ	หมู่บ้านขอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ถ้าเห็นคนแปลกหน้า เข้ามานวนเวียน</u> <u>หรือด้อมมองในบริเวณบ้านใกล้เคียง</u> <u>จะกระทำดังนี้</u>				
-แจ้งให้เจ้าของบ้านทราบ	๕๘	๖๕.๓๓	๘๑	๕๕.๐๐
-แจ้งตำรวจ	๕	๖.๐๐	๑๕	๑๐.๐๐
-แอบดูว่าบุคคลผู้นั้นทำอะไร	๓๕	๔๐.๐๐	๕๓	๖๒.๐๐
-ไม่ทำอะไรของเรา	๕	๖.๐๐	๘	๕.๓๓
-อื่นๆ	๒	๑.๓๓	๔	๒.๖๗

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

ตารางที่ ๑๒ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการช่วยกันจัดเวรยามดูแลภัยอันตรายต่างๆ
ในหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

การช่วยกันดูแลภัยอันตราย	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความเห็นว่ากรมีเพื่อนบ้านที่ดี</u> <u>จะช่วยกันสอดส่องภัยอันตรายต่างๆได้</u>				
-เห็นด้วย	๑๓๓	๘๘.๖๗	๑๔๓	๕๕.๓๓
-ไม่เห็นด้วย	๑	๐.๖๗	๑	๐.๖๗
-ไม่แน่ใจ	๑๖	๑๐.๖๗	๖	๔.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>หากมีการจัดเวรยามช่วยกันดูแล</u> <u>ความปลอดภัยของหมู่บ้าน การเข้าร่วม</u> <u>กิจกรรมนี้</u>				
-เข้าร่วม	๑๑๓	๗๕.๓๓	๑๒๖	๘๔.๐๐
-ไม่เข้าร่วม	๓๗	๒๔.๖๗	๒๔	๑๖.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๓ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความสัมพันธ์ของประชากรในหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

การช่วยกันดูแลอันตราย	หมู่บ้านชอญทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน</u>				
-ต่างคนต่างอยู่	๑๐๖	๗๐.๖๗	๕๒	๖๑.๓๓
-มีความสามัคคีช่วยเหลือกันดี	๔๔	๒๙.๓๓	๔๘	๓๘.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของ</u>				
<u>คนในหมู่บ้าน ระหว่างอดีตกับปัจจุบัน</u>				
-มีความสัมพันธ์กันมากขึ้นกว่าเดิม	๓๑	๒๐.๖๗	๒๔	๑๖.๐๐
-มีความสัมพันธ์กันเหมือนเดิม	๑๐๕	๗๒.๖๗	๑๒๔	๘๒.๖๗
-มีความสัมพันธ์กันน้อยลง	๑๐	๖.๖๗	๒	๑.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>เปรียบเทียบความเจริญของ</u>				
<u>หมู่บ้านระหว่างอดีตกับปัจจุบัน</u>				
-เจริญขึ้น	๑๔๕	๙๖.๖๗	๑๒๒	๘๑.๓๓
-เหมือนเดิม	๕	๓.๓๓	๒๘	๑๘.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๕ ความต้องการในการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมต่างๆในหมู่บ้าน ของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามหมู่บ้านที่ศึกษา

ความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรม	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรม</u>				
-ต้องการ	๕๐	๓๓.๓๓	๕๒	๖๑.๓๓
-ไม่ต้องการ	๑๐๐	๖๖.๖๗	๕๘	๓๘.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๑๐	๑๐๐.๐๐
<u>สถานที่ที่ต้องการให้เป็นศูนย์กลาง</u>				
<u>ทำกิจกรรมของหมู่บ้าน</u>				
-โรงเรียน	๘	๕.๓๒	๖	๕.๐๐
-วัด	๑๐	๖.๖๗	๓๑	๒๐.๖๗
-ศาลากลางบ้าน	๒๕	๑๖.๖๗	๕๒	๓๕.๖๗
-บ้านใครก็ได้ในหมู่บ้าน	๗	๔.๖๗	๓	๒.๐๐
-ไม่ต้องการ	๑๐๐	๖๖.๖๗	๕๘	๓๘.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๑๐	๑๐๐.๐๐

๓.๑๕ ปัญหาต่างๆในหมู่บ้าน

ผลการสอบถามเรื่องปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ได้แก่ปัญหาการลักขโมย ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาการข่มขู่ ปัญหาการแตกความสามัคคี ปัญหาการว่างงาน ปัญหาคนชรา ปัญหาการติดยาเสพติด และปัญหาการพนัน จากการศึกษา (ตารางที่ ๑๕) พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว ทั้งสองหมู่บ้านไม่ประสบปัญหาต่างๆเหล่านี้ ถ้ามีปัญหาก็คงพบน้อยมาก ภัยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ประมาณร้อยละ ๕๘ ตอบว่าไม่มีปัญหาการข่มขู่ ปัญหาการแตกความสามัคคี ปัญหาการว่างงาน และ ปัญหาคนชรา ประมาณร้อย

ละ ๒๕ ประสบปัญหาการติดยาเสพติด และประมาณร้อยละ ๒๐ ประสบปัญหาการลักขโมย
 ในหมู่บ้าน ส่วนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุนั้นปัญหาที่ประสบน้อยมากคือ ปัญหาการข่มขู่ ปัญหา
 ที่ประสบคือ ประมาณร้อยละ ๓๕ ประสบปัญหาคนในหมู่บ้านว่างงาน ติดยาเสพติด และเล่น
 การพนัน ประมาณร้อยละ ๓๐ ประสบปัญหาการลักขโมยและมีการทะเลาะวิวาทกัน แต่ก็มี
 ในระดับน้อย ชื่อน่าสังเกตคือ สัตว์ส่วนของปัญหาต่างๆดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ในหมู่บ้านหน้า
 วัดมหาธาตุมีมากกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ทั้งนี้เนื่องจากได้กลายเป็นเมืองมากขึ้น

ตารางที่ ๑๕ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน

สภาพปัญหา	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาการลักขโมย</u>				
-ไม่มี	๑๒๑	๘๐.๖๗	๑๐๗	๗๑.๓๓
-มีมาก	-	-	๑	๐.๖๗
-มีน้อย	๒๕	๑๕.๓๓	๔๒	๒๘.๐๐
รวม	๑๔๖	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ปัญหาการทะเลาะวิวาท</u>				
-ไม่มี	๑๔๔	๙๖.๐๐	๑๑๐	๗๓.๓๓
-มีมาก	-	-	๕	๓.๓๓
-มีน้อย	๖	๔.๐๐	๓๕	๒๓.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ปัญหาการข่มขู่</u>				
-ไม่มี	๑๔๘	๙๘.๖๗	๑๔๗	๙๘.๐๐
-มีมาก	-	-	๒	๑.๓๓
-มีน้อย	๒	๑.๓๓	๑	๐.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

สภาพปัญหา	หมู่บ้านชอຍทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาการแตกความสามัคคี</u>				
-ไม่มี	๑๔๖	๕๗.๓๓	๑๓๗	๕๑.๓๓
-มีมาก	-	-	๔	๒.๖๗
-มีน้อย	๔	๒.๖๗	๕	๖.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ปัญหาการว่างงาน</u>				
-ไม่มี	๑๔๗	๙๘.๐๐	๑๐๓	๖๘.๖๗
-มีมาก	-	-	๑๒	๘.๐๐
-มีน้อย	๓	๒.๐๐	๓๕	๒๓.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ปัญหาคนชรา</u>				
-ไม่มี	๑๔๘	๙๘.๖๗	๑๓๔	๘๙.๓๓
-มีมาก	-	-	๑	๐.๖๗
-มีน้อย	๒	๑.๓๓	๑๕	๑๐.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐
<u>ปัญหาการติดยาเสพติด</u>				
-ไม่มี	๑๓๐	๘๖.๖๗	๑๐๐	๖๖.๖๗
-มีมาก	๑	๐.๖๗	๖	๔.๐๐
-มีน้อย	๑๙	๑๒.๖๗	๔๔	๒๙.๓๓
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

สภาพปัญหา	หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน		หมู่บ้านวัดมหาธาตุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาการพนัน</u>				
-ไม่มี	๑๓๘	๕๒.๐๐	๑๐๒	๖๘.๐๐
-มีมาก	๒	๑.๓๓	๘	๕.๓๓
-มีน้อย	๑๐	๖.๖๗	๔๐	๒๖.๖๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

ตอนที่ ๕ ผลการวิจัยตามสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กับตัวแปรต่างๆที่ตั้งขึ้นในสมมติฐานทั้ง ๕ ข้อ ได้วิเคราะห์ความแตกต่าง โดยใช้การทดสอบทางสถิติประเภทไคสแควร์ ปรากฏผลดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้าน
ชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๑๖ ความแตกต่างเรื่องอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน ของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และ
หมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

อาชีพ	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
รับจ้าง	๒๑	๒๑	๔๒	$X^2 = 47.84^*$ $df = 3$ $\alpha = .05$
ค้าขาย	๒๕	๕๖	๘๑	
การบริการ	๕	๑๖	๒๑	
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๖๖	๒๑	๘๗	
รวม	๑๑๗	๑๑๔	๒๓๑	

จากตารางที่ ๑๖ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๔๗.๘๔ แสดงว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

สมมติฐานที่ ๒ รายได้ของหัวหน้าครัวเรือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๑๗ ความแตกต่างเรื่องรายได้ของหัวหน้าครัวเรือนของหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

รายได้ของหัวหน้าครัวเรือน ต่อเดือน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
ต่ำ	๒๖	๕๗	๘๓	$X^2 = 25.07^*$ $df = 2$ $\alpha = .05$
ปานกลาง	๕๘	๒๙	๘๗	
สูง	๒๓	๒๓	๔๖	
รวม	๑๐๗	๑๐๙	๒๑๖	

จากตารางที่ ๑๗ เมื่อหาค่าไคแสรร์ได้เท่ากับ ๒๕.๐๗ แสดงว่า มีความแตกต่างกันเรื่องรายได้ของหัวหน้าครัวเรือน ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

สมมติฐานที่ ๓ รายได้ครอบครัว เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๑๘ ความแตกต่างเรื่องรายได้ครอบครัวต่อเดือน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
ต่ำ	๑๔	๒๔	๓๘	$X^2 = 14.22^*$ $df = 2$ $\alpha = .05$
ปานกลาง	๒๖	๔๑	๖๗	
สูง	๕๕	๕๗	๑๑๒	
รวม	๑๓๖	๑๒๒	๒๕๘	

จากตารางที่ ๑๘ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๑๔.๒๒ แสดงว่า มีความแตกต่างกันเรื่องรายได้ของครอบครัว ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

สมมติฐานที่ ๔ รายจ่ายครอบครัว เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือน ในหมู่บ้านชอย
ทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๑๕ ความแตกต่างเรื่องรายจ่ายครอบครัวต่อเดือน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอย
ทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

รายจ่ายของครอบครัว ต่อเดือน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
ต่ำ	๒๕	๓๗	๖๒	$X^2 = 11.27^*$ $df = 2$ $\alpha = .05$
ปานกลาง	๓๗	๔๓	๘๐	
สูง	๕๘	๓๐	๘๘	
รวม	๑๒๐	๑๑๐	๒๓๐	

จากตารางที่ ๑๕ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๑๑.๒๗ แสดงว่า มีความแตกต่าง
ต่างกันเรื่องรายจ่ายของครอบครัวในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง

สมมติฐานที่ ๕ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกัน ของครัวเรือน ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๒๐ ความแตกต่างเรื่องระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

จำนวนปีที่อาศัย ในหมู่บ้าน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
น้อย	๒๑	๑๔	๓๕	X ² = 7.88* df = 2 α = .05
ปานกลาง	๗๓	๕๖	๑๒๙	
มาก	๕๖	๘๐	๑๓๖	
รวม	๑๕๐	๑๕๐	๓๐๐	

จากตารางที่ ๒๐ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๗.๘๘ แสดงว่า มีความแตกต่างกันเรื่องจำนวนปีที่ครัวเรือนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง

สมมติฐานที่ ๖ ลักษณะการย้ายถิ่นของคนในครอบครัว ในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๒๑ ความแตกต่างเรื่องลักษณะการย้ายถิ่นของคนในครัวเรือนในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ลักษณะการย้ายถิ่น ในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
มีการย้ายถิ่น	๗๒	๕๖	๑๒๘	$X^2 = 9.44^*$ $df = 1$ $\alpha = .05$
ไม่มีการย้ายถิ่น	๗๘	๑๐๕	๑๘๓	
รวม	๑๕๐	๑๕๐	๓๐๐	

จากตารางที่ ๒๑ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๙.๔๔ แสดงว่า มีความแตกต่างกันเรื่องการย้ายถิ่นในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง กล่าวคือ ในรอบ ๕ ปี ที่ผ่านมา มีบุคคลในครัวเรือนย้ายถิ่นเข้าและย้ายถิ่นออกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ การติดต่อสัมพันธ์และการช่วยเหลือกัน ในระหว่างญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้าน ในหมู่บ้านเดียวกัน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๒๒ ความแตกต่างเรื่องการติดต่อสัมพันธ์และการช่วยเหลือกัน ในระหว่างญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน ของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ลักษณะ ความสัมพันธ์และ การช่วยเหลือกัน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
<u>การพูดคุยเรื่องราวทั่วไป เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ</u>				
เคย	๑๑๐	๘๗	๑๙๗	$X^2=7.82^*$
ไม่เคย	๕๐	๖๓	๑๑๓	df=1
				a=.05
<u>การช่วยเหลือด้านการเงิน เช่นให้เงิน ยืมเงิน</u>				
เคย	๓๘	๕๓	๙๑	$X^2=3.56$
ไม่เคย	๑๑๒	๙๗	๒๐๙	df=1
				a=.05
<u>การช่วยเหลือด้านกรงาน เช่นช่วยหางานให้ แนะนำงาน</u>				
เคย	๕๗	๖๐	๑๑๗	$X^2=2.46$
ไม่เคย	๑๐๓	๙๐	๑๙๓	df=1
				a=.05

ลักษณะความสัมพันธ์และ การช่วยเหลือกัน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
<u>การพูดคุยเรื่องส่วนตัว เช่น เรื่องภายในครอบครัว</u>				
เคย	๕๕	๖๑	๑๑๕	$X^2 = 4.24^*$
ไม่เคย	๑๐๖	๘๕	๑๙๑	df=1
				a=.05
<u>การช่วยเหลือในกิจการงาน การทำงานร่วมกัน</u>				
เคย	๘๕	๑๐๐	๑๘๕	$X^2 = 1.74$
ไม่เคย	๖๑	๕๐	๑๑๑	df=1
				a=.05
<u>การช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย</u>				
เคย	๒๕	๕๔	๘๓	$X^2 = 10.42^*$
ไม่เคย	๑๒๑	๕๖	๒๑๗	df=1
				a=.05
<u>การเดินทางไปเยี่ยมเยียน</u>				
เคย	๔๖	๘๔	๑๓๐	$X^2 = 19.60^*$
ไม่เคย	๑๐๔	๖๖	๑๗๐	df=1
				a=.05
<u>การหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้</u>				
เคย	๒๖	๖๗	๙๓	$X^2 = 26.20^*$
ไม่เคย	๑๒๔	๘๓	๒๐๗	df=1
				a=.05

ลักษณะความสัมพันธ์และ การช่วยเหลือกัน	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
<u>รวมความสัมพันธ์และ</u> <u>การช่วยเหลือกันทุกประเภท</u>				
เคย	๔๒๕	๕๖๖	๙๙๑	$X^2 = 32.22^*$ df=1
ไม่เคย	๓๓๑	๖๓๔	๑,๙๖๕	

จากตารางที่ ๒๒ เมื่อได้ทดสอบโดยไคสแควร์ได้ค่าดังต่อไปนี้คือ

การพูดคุยเรื่องราวต่างๆไป เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๓.๘๒ ซึ่งแสดงว่า มีความแตกต่างกัน ในลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าว ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ และหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน

การช่วยเหลือด้านการเงิน ได้ค่าไคสแควร์ เท่ากับ ๓.๕๖ แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

การช่วยเหลือด้านการทำงาน ได้ค่าไคสแควร์ เท่ากับ ๒.๕๖ แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

การพูดคุยเรื่องส่วนตัว เช่น เรื่องภายในครอบครัว ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๕.๒๕ แสดงว่า มีความแตกต่างกัน

การช่วยเหลือในกิจการงาน การทำงานร่วมกัน ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๑.๓๕ แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

การช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัย ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๑๐.๕๒ แสดงว่า มีความแตกต่างกัน

การเดินทางไปเยี่ยมเยือน ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๑๕.๖๐ แสดงว่า มีความแตกต่างกัน

การหัยบยืมสิ่งของเครื่องใช้ ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๒๖.๒๐ แสดงว่า มีความแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบลักษณะความสัมพันธ์และการช่วยเหลือกันทุกประเภทแล้ว ปรากฏว่า ได้ค่าไคสแควร์เท่ากับ ๓๒.๒๒ แสดงว่ามีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบค่าไคสแควร์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องลักษณะความสัมพันธ์ และการช่วยเหลือกัน ของประชากรในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ ๓ แต่เมื่อศึกษาพิจารณาตามประเภทลักษณะความสัมพันธ์แล้ว พบว่า ถ้าเป็นความสัมพันธ์และการช่วยเหลือกันด้านการเงิน ด้านการงานแล้ว ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ของหัวหน้าครัวเรือน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๒๓ ความแตกต่างเรื่องการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆของหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
เป็นสมาชิก	๓๑	๖๑	๙๒	$X^2 = 14.1$
ไม่เป็นสมาชิก	๑๑๕	๘๕	๒๐๘	$df = 1$
รวม	๑๔๖	๑๔๖	๒๙๒	$\alpha = .05$

จากตารางที่ ๒๓ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๑๔.๑ แสดงว่า มีความแตกต่างกันเรื่องการเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง

สมมติฐานที่ ๕ ความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ตารางที่ ๒๔ ความแตกต่างเรื่องความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน ของครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินและหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

ความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรม	หมู่บ้าน		รวม	สถิติทดสอบ
	ชอยทรัพย์สิน	หน้าวัดมหาธาตุ		
ต้องการ	๕๐	๕๒	๑๐๒	$X^2 = 23.58$ $df = 1$ $\alpha = .05$
ไม่ต้องการ	๑๐๐	๕๘	๑๕๘	
รวม	๑๕๐	๑๑๐	๒๖๐	

จากตารางที่ ๒๔ เมื่อหาค่าไคสแควร์ได้เท่ากับ ๒๓.๕๘ แสดงว่า มีความแตกต่างกันเรื่องความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้านของหมู่บ้านทั้งสองแห่ง คือ ทั้งของหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

บทที่ ๔

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากที่ได้วิเคราะห์ สภาพการตั้งหมู่บ้านสมัยใหม่ โดยศึกษา กรณีหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เพชรบุรี โดยเปรียบเทียบกับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ พบว่า มีข้อสรุป อันนำไปสู่การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุป

๑. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๑ แสดงว่ามีความแตกต่างกัน ในเรื่องอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ และเมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่า อาชีพในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินส่วนใหญ่อยู่ที่การรับราชการและทางงานรัฐวิสาหกิจ

สิ่งที่ควรคำนึงถึงด้วยคือ ในหมู่บ้านทั้งสองนี้ เป็นหมู่บ้านในเมืองเหมือนกัน ซึ่งโดยธรรมชาติ ควรจะมีความหลากหลายในอาชีพ มากกว่าหมู่บ้านในชนบท ลักษณะเช่นนั้นปรากฏแต่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุซึ่งเป็นหมู่บ้านเก่า ส่วนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินอันเป็นหมู่บ้านสมัยใหม่ อาชีพส่วนใหญ่ไปอยู่ที่รับราชการและทางงานรัฐวิสาหกิจ ประเด็นนี้ย่อมนำไปสู่ความผิดธรรมชาติ

๒. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๒ แสดงว่า มีความแตกต่างกันระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน และหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ในเรื่องรายได้ของหัวหน้าครัวเรือน โดยหมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีรายได้ปานกลางเป็นจำนวนมาก ขณะที่หมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีรายได้ต่ำเป็นจำนวนมาก

๓. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๓ แสดงว่า มีความแตกต่างกัน ในเรื่องรายได้ของครอบครัว ระหว่างหมู่บ้านทั้งสอง โดยหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีรายได้สูงเป็นจำนวนมาก

๔. จากการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๔ แสดงว่า รายจ่ายของครอบครัวในสองหมู่บ้านนี้แตกต่างกัน โดย หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีครอบครัวที่มีรายจ่ายสูงอยู่เป็นจำนวนมาก

๕. จากการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๕ แสดงว่า จำนวนปีที่ครัวเรือนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านทั้งสอง แตกต่างกัน โดย ครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินส่วนใหญ่ มีจำนวนปีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุส่วนใหญ่ มีจำนวนปีอยู่ในระดับมาก

๖. จากการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๖ แสดงว่าในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา การย้ายถิ่นในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า หมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีการย้ายถิ่นมากกว่าหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ และ หมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุไม่มีการย้ายถิ่นมากกว่าหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน

๗. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๗ พบว่า ในด้านการติดต่อสัมพันธ์ และการช่วยเหลือกัน ในระหว่างญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้าน มีความแตกต่างกันในบางประเด็น ระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ ในด้านการพูดคุยเรื่องราวต่างๆไป เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ แตกต่างกัน โดยชาวหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีการพูดคุยเรื่องราวต่างๆไปมากกว่า

ในด้านการช่วยเหลือกันด้านการเงิน ไม่แตกต่างกัน

ในด้านการช่วยเหลือกันด้านแรงงาน เช่น ช่วยหางานให้ แนะนำงาน ไม่แตกต่างกัน

ในด้านการพูดคุยกันเรื่องส่วนตัว มีความแตกต่างกัน โดยผู้อยู่ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ไม่เคยพูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนบ้านเป็นจำนวนมาก

ในด้านการช่วยเหลือกันนิกิจการงานและการทำงานร่วมกัน ทั้งสองหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน

ในด้านการช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย มีความแตกต่างกัน โดยผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ไม่เคยช่วยเหลือกันในเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก

ในด้านการเดินทางไปเยี่ยมเยียนกัน มีความแตกต่างกัน โดยผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ไม่เคยเดินทางไปเยี่ยมเยียนกัน เป็นจำนวนมาก

ในการหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้ซึ่งกันและกัน ก็มีความแตกต่าง ระหว่างผู้อาศัย
ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับผู้ที่อาศัยในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ ผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านชอย
ทรัพย์สิน ไม่เคยหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้ซึ่งกันและกันเป็นจำนวนมาก

เมื่อทดสอบโดยสรุป ก็ได้ผลว่าความสัมพันธ์และการช่วยเหลือกัน ระหว่างผู้
อาศัยในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับระหว่างผู้อาศัยในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๘. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๘ พบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องการเป็น
สมาชิกกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านทั้งสอง โดย ผู้อาศัยในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม
ต่างๆ เป็นจำนวนมาก

๙. เมื่อวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๙ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างสองหมู่บ้านนี้
ในเรื่องความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน โดย หมู่บ้านชอยทรัพย์สินมีผู้ไม่ต้อ
งการเป็นจำนวนมาก ขณะที่หมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีผู้ต้องการเป็นจำนวนมาก

อภิปรายผล

การที่มีความแตกต่างกันในเรื่องอาชีพของหัวหน้าครอบครัว ระหว่างครอบครัว
ของผู้ที่อาศัยในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ตามที่ได้พบในสมมติฐานที่ ๑
แสดงถึงธรรมชาติเบื้องต้นของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสอง ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่าง
ยิ่ง การที่คนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินส่วนใหญ่ รับราชการและทำงานรัฐวิสาหกิจ อันมีใช้
ธรรมชาติของหมู่บ้านแต่ดั้งเดิมในสังคมไทย หมู่บ้านชอยทรัพย์สินเป็นหมู่บ้านค่อนข้างใหม่
และเป็นที่อยู่อาศัยของผู้ที่รับราชการ และทำงานรัฐวิสาหกิจ มาแต่แรก จึงทำให้ความ
สนใจ วิถีชีวิต ของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองแตกต่างกัน เป็นเบื้องต้นอันนำไปสู่ความแตก
ต่างในอีกหลายส่วน

จากความแตกต่างในเรื่องอาชีพของหัวหน้าครอบครัว ย่อมนำมาสู่ความแตกต่าง
ในเรื่องรายได้ของหัวหน้าครัวเรือน ตามที่ปรากฏในสมมติฐานที่ ๒ อย่างแน่นอน กล่าว
คือ มีความแตกต่างกันในเรื่องรายได้ของหัวหน้าครัวเรือน ระหว่างหมู่บ้านทั้งสองนี้ กลุ่มที่
แตกต่างกันอย่างชัดเจน คือ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ และกลุ่มหัวหน้าครัวเรือน

ที่มีรายได้ปานกลาง ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ผู้ที่มีรายได้ปานกลางมีเป็นจำนวนมาก แต่ผู้มีรายได้ต่ำมีเป็นจำนวนน้อย ขณะที่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ผู้ที่มีรายได้ปานกลางมีเป็นจำนวนน้อย แต่ผู้มีรายได้ต่ำมีเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่ของหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจนั่นเอง จึงทำให้รายได้ดีกว่าหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ

สำหรับรายได้ครอบครัว ซึ่งได้ทดสอบตามสมมติฐานที่ ๓ นั้น พบว่า แตกต่างกันระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สินกับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ ครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ในกลุ่มรายได้สูง มีจำนวนมากเป็นพิเศษ รองลงไปได้แก่กลุ่มมีรายได้ปานกลาง และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ขณะที่ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ก็มีการเรียงลำดับมากน้อยเป็นทานองเดียวกัน คือ จากเรียงได้จากกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้สูง ถัดไปเป็นกลุ่มรายได้ปานกลาง และกลุ่มรายได้น้อย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เห็นได้ว่าการเรียงลำดับดังกล่าวมา มิได้เป็นไปตามการเรียงลำดับกลุ่มรายได้ของหัวหน้าครอบครัว แสดงว่า รายได้ของบุคคลอื่นในครอบครัวมีส่วนเข้ามาช่วยเสริมรายได้ของครอบครัวอีกมาก ในยุคปัจจุบัน

ในด้านรายจ่าย เมื่อพิจารณาจากการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ ๔ และในตารางที่ ๑๕ ได้พบว่ารายจ่ายของครอบครัวในหมู่บ้านทั้งสองแห่งแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาให้ละเอียดตามตารางที่ ๑๕ ก็น่าสนใจที่ ลักษณะของกลุ่มรายจ่ายในสองหมู่บ้านแตกต่างกัน กล่าวคือ ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กลุ่มครอบครัวที่มีรายจ่ายสูงมีเป็นจำนวนมาก รองลงมาได้แก่กลุ่มครอบครัวที่มีรายจ่ายปานกลาง และกลุ่มครอบครัวที่มีรายจ่ายน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด ขณะที่ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กลุ่มครอบครัวที่มีรายจ่ายปานกลาง มีจำนวนมาก รองลงมาได้แก่กลุ่มครอบครัวที่มีรายจ่ายน้อย และกลุ่มครอบครัวที่มีรายจ่ายมาก มีจำนวนน้อยที่สุด การที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเนื่องจากลักษณะหน้าที่การงาน และรายได้เป็นเครื่องกำหนด กล่าวคือ การที่หัวหน้าครอบครัวในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีอาชีพรับราชการและทำงานรัฐวิสาหกิจ ทำให้ต้องมีรายได้ในด้านสังคม เช่นการเข้าสมาคมพบปะกับผู้อื่น การแต่งกาย การรับประทานอาหาร ที่สูงกว่าปกติ และเนื่องจากมีรายได้สูงกว่าหัวหน้าครอบครัวในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุอยู่แล้ว ทำให้อำนาจการจ่ายมีมากกว่า จึงจับจ่ายออกไป ทำให้ปรากฏเป็นรายจ่ายที่สูงกว่า

ในส่วนที่เกี่ยวกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ซึ่งปรากฏตามตารางที่ ๒๐ มีความแตกต่างกันระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เห็นได้ว่า คร้ว เรือนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน มากกว่าคร้ว เรือนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน การที่เป็นดังนี้เนื่องด้วยเหตุว่า หมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุเป็นหมู่บ้านเก่า ประชาชนอาศัยอยู่สืบเนื่องกันมาเป็นเวลาช้านาน จนไม่อาจบอกอายุของหมู่บ้านได้ แต่หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เพิ่งจะก่อตั้งขึ้น อีกทั้งผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านจำนวนมากประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ มีโอกาสที่จะโยกย้ายสูงกว่าประชาชนทั่วไป จึงเป็นเหตุให้เกิดความแตกต่างอย่างชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน

ด้วยเหตุผลเรื่องการประกอบอาชีพดังที่กล่าวมา จึงเป็นเหตุให้เกิดปรากฏการณ์ดังที่พบในสมมติฐานที่ ๖ คือ มีความแตกต่างกันเรื่องลักษณะการย้ายถิ่น ของคนในครอบครัว ระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กล่าวคือ คนในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ไม่มีการย้ายถิ่น มากกว่าคนในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน อย่างชัดเจน

ในด้านการติดต่อสัมพันธ์ และการช่วยเหลือกัน ระหว่างญาติพี่น้องหรือเพื่อนบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน เป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผลการศึกษาตามสมมติฐานที่ ๗ พบว่า มีความแตกต่างกัน ในเรื่องของความสัมพันธ์ดังกล่าวทุกด้าน ยกเว้นด้านการเงิน และด้านการงาน กล่าวคือ ผู้อยู่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ กับผู้อยู่ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน แตกต่างกันในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับคนในหมู่บ้านเดียวกัน อดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง การพูดคุยทั่วไป การพูดคุยเรื่องส่วนตัว การช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย การเดินทางไปเยี่ยมเยียนกัน และการหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้

ในกรณีการพูดคุยทั่วไป เมื่อพิจารณาตามตารางที่ ๒๒ พบว่า ในการพูดคุยเรื่องราวต่างๆไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ กับคนหมู่บ้านเดียวกันนั้น ผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เคยพูดในลักษณะดังกล่าว เป็นสัดส่วนต่อผู้ที่ไม่เคย มากกว่าผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ซึ่งเรื่องนี้น่าจะเป็นเพราะ ผู้อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีลักษณะเป็นชนพื้นบ้าน ซึ่งสนิทสนมกันเป็นการส่วนตัว มากกว่าผู้อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ซึ่งเป็นข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดังนั้นเมื่อผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุพบปะกัน ก็มักจะคุยกันด้วยเรื่องที่ลึกซึ้งกว่าการพูดคุยต่างๆไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ เช่น เรื่องส่วนตัวภายในครอบครัว เรื่องที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งเรื่องการพูดจាកันด้วยเรื่องส่วนตัวภายในครอบครัว

ครัวนี้ จะได้เห็นผลการศึกษาในช่วงต่อไปนี้เอง

การพูดคุยเรื่องส่วนตัว เช่น เรื่องภายในครอบครัว เป็นประเด็นหนึ่งที่ได้มีการศึกษาและทดสอบด้วย ดังปรากฏผลอยู่ในตารางที่ ๒๒ จากตารางดังกล่าว จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างผู้อยู่ในหมู่บ้านชอยทรัพย์สินเคยพูดคุยเรื่องส่วนตัวกัน ๔๔ ราย ขณะที่ไม่เคยถึง ๑๐๖ ราย แต่ผู้อยู่ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เคยพูดคุยเรื่องส่วนตัวกันถึง ๖๑ ราย ขณะที่ไม่เคย ๘๕ ราย ความแตกต่างกันในส่วนนี้ แสดงถึงบรรยากาศความเป็นกันเองและความเห็นห่าง ในหมู่บ้านทั้งสอง กล่าวคือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ จะมีความสนิทชิดเชื่อเป็นกันเอง มากกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน

ความแตกต่าง ที่บ่งบอกถึงว่า ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุมีบรรยากาศแห่งความเป็นกันเอง ความสนิทสนม มากกว่าในหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน มีปรากฏชัดเจนนอกในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัย การเดินทางเยี่ยมเยียน และการหยิบยืมสิ่งของเครื่องใช้ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๒๒

การที่บุคคลเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ย่อมแสดงถึงความผูกพันต่อสังคม และต่อบุคคลอื่นในสังคม พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นทั้งสาเหตุ และเป็นผล ของความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม เรื่องนี้มีปรากฏอยู่ในสมมติฐานที่ ๘ ซึ่งได้ผลการทดสอบออกมาตามตารางที่ ๒๓ คือ ได้ผลว่าระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อนับที่จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ เพียง ๓๑ ราย แต่ไม่เป็นสมาชิกถึง ๑๑๕ ราย ขณะที่ กลุ่มตัวอย่างหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆถึง ๖๑ ราย ไม่เป็นสมาชิก ๘๕ ราย เรื่องนี้ย่อมแสดงว่า ในชุมชนเก่า ย่อมมีความผูกพันกับท้องถิ่นมากกว่า ในส่วนนี้เป็นอีกส่วนหนึ่งซึ่งกล่าวได้ว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการประชาสังคม ซึ่งสังคมไทยกำลังพยายามพัฒนาและสนับสนุนอยู่ในปัจจุบัน

ในบทที่ ๒ ของรายงานการวิจัยนี้ ได้กล่าวถึงศาลากลางบ้าน อันเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมกลาง ของหมู่บ้านรุ่นเก่าในเมืองเพชรบุรี ความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมของหมู่บ้านเช่นนี้ เป็นลักษณะที่บ่งบอกถึงความผูกพันต่อท้องถิ่น อันเป็นเครื่องแสดงให้เห็นความเข้มแข็งของชุมชนอย่างชัดเจนได้อีกประการหนึ่ง สมมติฐานที่ ๕ ของการวิจัย ได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

ในสมมติฐานที่ ๕ อันเป็นสมมติฐานสุดท้าย เป็นเรื่องเกี่ยวกับศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน ผลจากการศึกษาพบว่า ระหว่างหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน กับหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ มีความแตกต่างกัน เรื่องความต้องการมีศูนย์กลางทำกิจกรรมในหมู่บ้าน ของหมู่บ้านทั้งสองแห่ง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านชอยทรัพย์สิน ต้องการศูนย์กลางทำกิจกรรมเพียง ๕๐ ราย แต่ที่ไม่ต้องการ มีถึง ๑๐๐ ราย ขณะที่ กลุ่มตัวอย่างจากหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ ต้องการศูนย์กลางทำกิจกรรมถึง ๕๒ ราย และที่ไม่ต้องการมีเพียง ๔๘ ราย นับได้ว่าเป็นลักษณะที่ตรงกันข้ามที่เดียวระหว่างสองหมู่บ้านนี้ แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกผูกพันกันในหมู่บ้านที่สมาชิกของทั้งสองหมู่บ้านรู้สึกแตกต่างกันอย่างมาก

ในตอนต้นของบทที่ ๔ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะทั่วไปของทั้งสองหมู่บ้าน ลักษณะของสถานที่อยู่และการย้ายถิ่น กับ ลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองแห่ง ดังที่ปรากฏอยู่ในตอนที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ จากการศึกษาทั้ง ๓ ตอนนั้นก็มีความสอดคล้องกับการศึกษาตามสมมติฐานตั้งที่ได้อธิบายไปแล้ว คือ ในหมู่บ้านหน้าวัดมหาธาตุ อันเป็นหมู่บ้านเก่า มีแนวโน้มในเรื่องของความผูกพันกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ของผู้อยู่ในหมู่บ้าน มากกว่าหมู่บ้านชอยทรัพย์สินอันเป็นหมู่บ้านตั้งใหม่

กล่าวโดยสรุป หมู่บ้านชอยทรัพย์สิน อันใช่เป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามแบบสมัยใหม่ จะมีความแน่นแฟ้นในระบบสังคม น้อยกว่าหมู่บ้านที่อยู่สืบเนื่องกันมาแบบเดิมเป็นอันมาก และการสร้างหมู่บ้านแบบใหม่ จะทำให้ยากต่อการพัฒนาระบบประชาสังคม ซึ่งเรื่องนี้เป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายต้องคำนึงถึงด้วย ในยุคที่เราตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการประชาสังคม ที่มีต่อการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของชาติ

ข้อเสนอแนะ

จากความรู้ความเข้าใจที่ได้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ต่อไปอีกได้ดังต่อไปนี้

๑. ในการจัดตั้งหมู่บ้าน ชุมชน ขึ้นใหม่ ต้องคำนึงมาตรการที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสมาชิกในหมู่บ้านด้วย ความสัมพันธ์ที่กล่าวถึงนี้ มุ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ทางสังคม การสร้างชุมชนใหม่ หมู่บ้านใหม่ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันมักเน้นแต่เรื่องทางกายภาพเป็นส่วนใหญ่ ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน น่าจะเป็นผลเสียแก่ระบบสังคมโดยรวม

๒. สำหรับหมู่บ้าน ชุมชนใหม่ ที่จัดตั้งขึ้นมาแล้ว ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาหาแนวทางสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในหมู่บ้าน ซึ่งน่าจะขาดหายไป หรือมีอยู่น้อยกว่าในหมู่บ้านแบบเก่าทั่วไป

๓. ควรส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางหรือวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในหมู่บ้าน สำหรับหมู่บ้านที่ได้ตั้งขึ้นมาใหม่ หรือที่เพิ่งจะตั้งขึ้นมา

๔. ควรส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทางที่อนุบา^วรุง กระบวนการประชาสังคมที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านเก่าทั่วไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- งามพิศ สัตย์สงวน หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๓๘
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา วัฒนธรรมไทย กัมขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ๒๕๓๘
- บุญเพรง บ้านบางพูน "หมู่บ้าน รูปแบบของสังคม (อิสระ) ที่มีอายุยืนนาน" สังคมพัฒนา ฉบับ
๖/๒๕๒๗ หน้า ๒๐ - ๒๖
- ประเวศ วะสี "ทางเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา ของไทย" สังคมพัฒนา ฉบับ๑/๒๕๒๘
หน้า ๔๖ - ๕๑
- ประสบการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาข้ามวัฒนธรรม งามพิศ สัตย์สงวน บรรณาธิการ สำนัก
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ๒๕๓๕
- ประเสริฐ แยมกลิ่นพุ่ม และคณะ สังคมและวัฒนธรรม สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๓๘
- พัทธา สายหู กลไกของสังคม สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ๒๕๕๐
- ล้อม เฟิงแก้ว รายงานผลการศึกษานิราศเขาสูก้าง สำนวนนายต่วน พ.ศ.๒๕๒๕ หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๕
- สุเทพ สุนทรเกสัช ทฤษฎีสังคมวิทยาร่วมสมัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่ ๒๕๕๐

Laure, Robert H., Perspective on Social Change, 3rd ed. Allyn
and Bacon, Boston, 1982.

Ogburn, William F., On Culture and Social Change, The University
of Chicago Press, London, 1964.